

AKTSTYKKER

VEDRØRENDE

C A R L S B E R G F O N D E T

OG

DET NATIONALHISTORISKE MUSEUM

PAA FREDERIKSBORG

1876—1888.

AKTSTYKKER

VEDRØRENDE

CARLSBERGFONDET

OG

DET NATIONALHISTORISKE MUSEUM

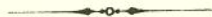
PAA FREDERIKSBORG

1876—1888.

TRYKTE PAA FORANSTALTNING

AF

DIREKTIONEN FOR CARLSBERGFONDET.

KJØBENHAVN.

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER).

1894.

I.

Fundats- og Gavebrev.

Ved dette mit Fundats- og Gavebrev opretter jeg, Kapitain og Brygger Jacob Christian Jacobsen, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, en Stiftelse til Fremme af videnskabelige Formaal, der skal have Navn af „Carlsberg Fondet“.

I.

Til denne Stiftelse skjænker jeg herved en Kapital af 1,000,000 Kr., siger een Million Kroner med Pant og Sikkerhed i den mig tilhørende Ejendom Carlsberg, bestaaende af Parcellerne Matr. Nr. 19, c, e, f, g, og 20 c i Valby, Hvidovre Sogn, Kjøbenhavns Amt, med dertil hørende Bygninger, fast Inventarium, Haveanlæg og Kunstværker, alt næstefters den for Tiden i Ejendommen indestaaende Prioritet paa 160,000 Kroner.

II.

Denne Ejendom forpligter jeg mig og fremtidige Ejere til ikke nogensinde at formindske ved Afhændelse eller Afstaaelse af nogen Del af samme, dens Grund og Bygninger med hvad dertil hører. Saa forpligter jeg og mig selv og kommende Ejere til ikke nogensinde at tillade, at Ejendommen eller Del af den bliver benyttet til Forlystelsesanlæg eller Beværtning, og det under Fortabelse af Ejendomsretten, der i saa Fald skal tilkomme Carlsberg Fondet.

III.

Den nævnte Kapital af en Million Kroner er, saavel fra Stiftelsens som min og kommende Ejeres Side, for bestandig uopsigelig. Stiftelsen kan ej heller afhænde den eller overdrage den eller Del af den til andre, være sig enkelt Person eller Institution. Kapitalen bliver af mig og fremtidige Ejere af Ejendommen Carlsberg i Henhold til allerhøjeste Tilladelse at forrente med 5, er fem pr. Ct. pro anno, dog saaledes at den fulde Renteydelse først indtræder ved min og Hustrus Død, og at der, saalænge nogen af os er ilive, ikkun erlægges en aarlig Rente af 2, er to Procent, eller i det Hele 20,000, er Tyve Tusinde Kroner. Renten udbetales halvaarlig, hver 25de September og 25de Marts med det halve Beløb. Skulde den ikke blive erlagt i rette Tid, er Stiftelsens Bestyrelse berettiget til at lade den inddrive ved Hjælp af det ved Lov af 29de Marts 1873 § 15 hjemlede Retsmiddel.

IV.

Carlsberg Fondets Formaal ere:

- A. At fortsætte og udvide Virksomheden i det af mig i Aaret 1875 oprettede chemisk-physiologiske „Carlsberg Laboratorium“ i Overensstemmelse med Statutterne for dette Institut, hvorefter samme ikke nogensinde maa skilles fra Ejendommen Carlsberg.
- B. At fremme de forskjellige Naturvidenskaber samt Mathematik, Philosophi, Historie og Sprogvidenskab paa den nærmere i Stiftelsens Statuter anførte Maade.

V.

Saalænge Fondets aarlige Indtægt indskrænker sig til de ovennævnte 20,000 Kroner, skal dette Beløb — efter Fradrag af Administrationsudgifter — først og fremmest anvendes til Bestridelse af de for Laboratoriets Virksomhed fornødne Ud-

gifter. Hvad der i hvert enkelt Aar ikke maatte behøves til dette Brug, kan anvendes til de under IV B nævnte Formaal.

VI.

Naar derimod efter min og min Hustrus Død den fulde Rente ydelse af Kapitalen indtræder, skal — ligeledes efter Fradrag af Administrationsudgifter — Halvdelen af Fondets Renteindtægt forbeholdes til Brug for Laboratoriet IV A, og den anden Halvdel til Brug for Videnskabernes Fremme i Overensstemmelse med IV B. I Udredelsen af Administrationsudgifterne tage begge Fondets Afdelinger A og B lige Del.

VII.

De nærmere Bestemmelser om Stiftelsens Virksomhed og dens Bestyrelse ere fastsatte i Statuter, der under Dags Dato ere tilstillede Videnskabernes Selskab med Andragende om dets Medvirken til Gennemførelsen af samme. Naar dette Forhold har fundet sin Ordning, og Stiftelsens Direktion er udnævnt, bliver dette Fundats- og Gavebrev tilligemed Stiftelsens Statuter at overgive til Direktionens Varetagt.

Og har jeg saaledes og under Forventning af allerhøjeste Konfirmation og Stadfæstelse oprettet, underskrevet og forseglet denne Disposition i Vitterlighedsvidners Overværelse.

Carlsberg ved Kjøbenhavn, den 25de September 1876.

J. C. Jacobsen.

Dette Gavebrev fik allerhøjeste Konfirmation 18. Oktober 1876, og der tilføjedes senere (jvf. Aktstykke Nr. XV) følgende Tillæg:

Idet jeg fra den 25de September d. A. at regne frafalder det Forbehold, som i Post III er taget for min og min Hustrus Levetid med Hensyn til Forrentningen af den ved nærværende Fundats til „Carlsberg Fondet“ skjænkede Kapital, forpligter jeg mig og fremtidige Ejere af Ejendommen Carlsberg til fra den nævnte Dag at regne at forrente Kapitalen med de fulde 5 — skriver fem — pro Cent aarlig.

Carlsberg ved Kjøbenhavn, den 28de Februar 1879.

J. C. Jacobsen.

II.

*Til Præsidenten for det Kongelige Videnskabernes Selskab
Hr. Conferentsraad Madvig.*

Hoslagt har jeg den Ære at tilstille Deres Højvelbaarenhed et ærbødigt Andragende til Videnskabernes Selskab om at tage en af mig idag oprettet Stiftelse til videnskabelige FormaaIs Fremme under sin Varetægt. Som Bilag vedlægger jeg det for Stiftelsen udfærdigede Fundats- og Gavebrev tilligemed Udkastet til dens Statuter.

I levende Erkjendelse af, hvormeget jeg skylder H. C. Ørstedes Lære og vækkende Indflydelse, og som et Vidnesbyrd om taknemlig Paaskjønnelse af hans Virksomhed for at udbrede Kundskabens Lys i videre Kredse, har jeg knyttet Opprettelsen af ovennævnte Stiftelse til denne Dag, som ved Afsløringen af Ørstedes Monument er viet til hans Ihukommelse. Det vil ogsaa være mig kjært, dersom mit Andragende til Videnskabernes Selskab kan blive tilstillet dets Medlemmer endnu idag.

Modtag Hr. Præsident Forsikringen om den udmærkede Højagtelse, hvormed jeg tegner mig.

Deres ærbødige

Carlsberg d. 25de September 1876.

J. C. Jacobsen,
Brygger.

III.

*Til**Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab.*

Efterhaanden, som der ved Naturforskernes Bestræbelser bibringes de Industridrivende flere Kundskaber og en bedre Indsigt i Naturlovene, voxer Erkjendelsen af disse Kundskabers Uundværlighed og dermed Trangen til at udvide dem, navnlig i de specielle Retninger, som have særlig Betydning for den enkelte Industrigren.

Da det imidlertid ikke kan fordres eller ventes af de ved de offentlige Læreanstalter ansatte Videnskabsmænd, at de i videre Omfang kunne eller skulle fordybe sig i Undersøgelser af de mangfoldige Enkeltheder, hvorom de forskjellige Industriegrene, hver for sit Vedkommende, ønske Oplysning, har man i den senere Tid i flere Lande begyndt at oprette særegne Laboratorier eller saakaldte Forsøgsstationer, beregnede paa at forskaffe den vedkommende Industri fyldigere Kundskaber og en dyberegaaende Indsigt.

Disse Instituter have ganske vist, ogsaa for Bryggeriets Vedkommende, gjort ikke liden Nytte; men de lade dog i Regelen meget tilbage at ønske. De lide nemlig næsten alle af den Mangel, at deres Tilværelse er usikker og kun kan betragtes som noget Forbigaaende, hvilket medfører hyppig Vexlen af de derved beskjæftigede Videnskabsmænd, hvorved disses forberedende Studier og Arbejder gaa tabte, før de have kunnet bære Frugt. Som oftest er slige Instituters Opgave desuden stillet altfor begrænset, saa at de ikke give Lejlighed

til yderligere at udvikle, ja neppe til at bevare den almindelige, videnskabelige Dygtighed, som udfordres til deres Ledelse, og, omvendt, omfatter Opgaven undertiden formeget andet, f. Ex. en meget elementær Undervisning — som i de saakaldte „Brauschulen“ —, der ikke lader Tid og Ro tilovers til sand videnskabelig Forskning, ej at tale om et hyppigt Paahæng af rent industriel Virksomhed med Analyser efter Bestilling, Attesters Udstedelse o. desl.

Ledet af foranførte Betragtninger har jeg i Forbindelse med mit Bryggeri Carlsberg oprettet et Laboratorium, bestemt til chemiske og physiologiske Undersøgelser og Studier i de Retninger af Naturvidenskaberne, som have særlig Betydning for Maltnings-, Brygnings- og Gjærings-Processerne, med det Formaal ikke alene at give Bryggeri-Techniken det daglige Brød, men tillige at give de der beskæftigede Videnskabsdyrkere Anledning og Midler til at uddanne sig og virke som Specialister i de Retninger, hvortil Bryggeri-Operationerne og de Phænomener, som disse frembyde, give særlig Lejlighed og Opfordring.

Til at forestaa Arbejderne i dette Laboratorium har jeg engageret Chemikeren Hr. Cand. polyt. Kjeldahl og Physiologen Hr. Cand. med. R. Pedersen. Senere vil der blive ansat Assisterter, som kunne staa Forstanderne bi, dels ved de Rækker af Observationer og Analyser, som nærmest blive at foretage i Teknikens Interesse, dels ved de rent videnskabelige Laboratoriearbejder. Disse Assisterter ville saaledes faae Lejlighed til, alt efter deres Anlæg og indre Kald, at uddanne sig til kyndige Teknikere eller til videnskabelige Forskere.

Derimod har jeg ment, at Laboratoriet ikke bør gjøres til en Lærestalt for Elever.

Da et saadant, for Specialstudier beregnet Institut imidlertid kun kan trives, naar det bæres af den Aand og gennemtrænges af det Lys, som udgaar fra Videnskaberne i det

Hele, og da dette Lys for mig har været en Kilde til Lykke og Velvære, ligger det mig paa Hjærte, som et Afdrag paa min Gjæld, ogsaa at yde et Bidrag til Videnskabernes Fremme i Almindelighed, navnlig i de Retninger, hvori det forekommer mig, at Staten ikke hidtil har anvendt, og til hvilke den vel heller ikke i Fremtiden vil kunne afse alle de fornødne Midler.

Jeg sigter herved til: midlertidige Honorarer for yngre Videnskabsmænd, hvis Begavelse og indre Kald gjøre dem særlig skikkede til senere at ansættes som Docenter; ligeledes til Honorarer eller Gager for Mænd, som ere fortrinlig udrustede til videnskabelig Forskning og Forfattervirksomhed, og som helst maatte kunne ofre hele deres Kraft dertil, uden at hindres af Lærervirksomhed eller anden Embedsgjerning; fremdeles til Reisestipendier for ældre Videnskabsmænd, som enten paa gjentagne, kortere Besøg i Udlandet eller paa længere Reiser kunne høste et for den danske Videnskabelighed frugtbringende Udbytte; og endvidere til at fremme forskellige videnskabelige Arbejder, saasom Undersøgelser og Besvarelser af Spørgsmaal, hvis Løsning til en given Tid er magtpaaliggende, osv.

Med dette udvidede Formaal for Øje har jeg idag stiftet et Fond — under Navn af „Carlsberg-Fondet“ hvortil jeg har skænket en Prioritet i min Ejendom Carlsberg (det oprindelige, saakaldte Gamle Carlsberg) paa 1 Million Kroner, som skal forrentes med 5 pCt. p. A., dog saaledes, at den fulde Renteydelse først indtræder ved min og Hustrus Død, og at der, saalænge nogen af os er ilive, ikkun erlægges en aarlig Rente af 2 pCt. Indtil videre vil Fondet saaledes kun erholde en aarlig Indtægt af 20,000 Kroner til de ovennævnte Formaalets Fremme og først efter min og min Kones Død komme til at disponere over det fulde Rentebeløb af 50,000 Kroner.

For at en saadan Stiftelse imidlertid skal kunne virke efter sin Bestemmelse i Nutid og Fremtid, maa der sikres den en vedvarende Bestyrelse af Mænd med viden-

skabelig Indsigt og Dygtighed, i hvilken Henseende Tanken med Nødvendighed maa fæste sig paa det Samfund, hvori den danske Videnskabelighed hidtil har fundet og sikkert altid vil finde sine ypperste Repræsentanter, og som hos os er den eneste Institution, der er saa heldig at staae uafhængig af alle fremmede, uvidenskabelige Hensyn og Indflydelser, nemlig det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab.

Til dette højtagtede Selskab tillader jeg mig derfor at henvende mig med Bøn om, at det, ved at vælge nogle Mænd af sin Midte til at vaage over den nævnte Stiftelse og til at lede dens Virksomhed, vil sikre dens Bestaaen nu og i kommende Tider og sørge for, at den altid kan virke til Gavn for Videnskaben og til Ære for Danmark.

For at sætte Selskabet istand til at danne sig en tydeligere Forestilling om den nævnte Stiftelses Beskaffenhed og om Planen for dens Virksomhed, vedlægger jeg Udkastet til Fondets Statuter, som tildels ere affattede efter Samraad med D'hrr. Etatsraad Steenstrup og Professor Barfoed, hvis Velvilje og Interesse for Sagen jeg ikke nok kan paaskjønne.

I Haab om, at dette mit Foretagende maa vinde det ærede Selskabs Bifald, og at det vil skjænke det nye Institut den for dets Existents og Fremgang uundværlige Understøttelse, hvorom jeg herved andrager, tegner jeg mig

Med Højagtelse og Ærbødighed

Carlsberg d. 25 September 1876.

J. C. Jacobsen,
Brygger.

IV.

Statuter for „Carlsberg Fondet“.

- § I. Til dette Fond er ved Fundats- og Gavebrev af 25de September 1876 skjænket en Kapital af 1 Million Kroner med Pant i min Ejendom „Carlsberg“, bestaaende af Matr. Nr. 19 c., e., f., og g. og 20 c. i Valby med Bygninger, Inventarium og Have. Kapitalen bliver at forrente med 5 pCt. p. A., dog saaledes, at den fulde Renteydelse først indtræder ved min og Hustrus Død, og at der, saalænge nogen af os er i Live, ikkun erlægges en aarlig Rente af 2 pCt. eller i det Hele 20,000 Kroner.
- § II. Fondets Formaal ere:
- A. at fortsætte og udvide Virksomheden i det af mig i 1875 oprettede chemiske og physiologiske „Carlsberg Laboratorium“ i Overensstemmelse med dette Instituts nedenfor angivne Opgave;
 - B. at fremme de forskjellige Naturvidenskaber, samt Mathematik, Philosophi, Historie og Sprogvidenskab paa de nedenfor anførte Maader.
- § III. Saalænge Fondets aarlige Indtægt indskrænker sig til ovennævnte Beløb af 20,000 Kroner, vil dette, efter Fradrag af Administrationsudgifter, først og fremmest være at anvende til Bestridelse af de for Laboratoriets

Virksomhed fornødne Udgifter. Hvad der ikke i hvert enkelt Aar maatte behøves til dette Brug, kan anvendes til det under § II. B. nævnte Formaal.

- § IV. Naar efter min og Hustrus Død den fulde Renteydelse af Kapitalen indtræder, skal, ligeledes efter Fradrag af Administrations-Udgifterne, Halvdelen af Fondets Indtægt forbeholdes til Brug for Laboratoriet (§ II. A.), og den anden Halvdel til Formaalet B. (cfr. § II.). I Udredelse af Administrations-Udgifterne tage A. og B. lige Del.

Skulde der til sine Tider ikke behøves det hele Beløb af de til Formaalene A. eller B. henlagte aarlige Indtægter, oplægges Resten midlertidig som Sparepenge til Brug for hvert især, efterhaanden som der bliver Trang dertil, eller til Benyttelse ved forestaaende større Foretagender.

Dersom det imidlertid skulde blive klart, at der i en nær Fremtid ikke vil blive Brug i den enkelte Afdeling for dens oplagte Sparepenge, kunne disse, naar Direktionen ved en enstemmig Beslutning vedtager det, anvendes til Bedste for den anden Afdeling.

- § V. Fondet bestyres af en Direktion, bestaaende af 5 Medlemmer, valgte af det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab ud af dets egen Midte. Valget gjælder for 10 Aar. Hvert andet Aar afgaar et Medlem, — i første Valgperiode efter Lodtrækning. Den udtrædende kan gjen vælges. Afgaar et Medlem, før Valgperioden er udløben, indtræder den i hans Sted valgte for Resten af den afgangnes Funktionstid. Direktionen vælger af sin Midte en Formand hver Gang et ordinært Direktørvalg har fundet Sted. Den vedtager selv sin Forretningsorden.

§ VI. Til tre af Direktionens Medlemmer overdrages det særlige Hverv, i Forbindelse med 1 eller 2 Tilforordnede, at danne Laboratoriets Bestyrelse. Disse tre Medlemmer skulle være naturkyndige. Den eller de Tilforordnede vælges af Videnskabernes Selskab blandt Mænd udenfor sammes Midte, der enten som Bryggerikyndige eller af andre Grunde maa antages at have Kjendskab til og Interesse for det, der er Laboratoriets Opgave. De vælges paa 5 Aar og kunne gjen vælges.

Laboratoriebestyrelsen vedtager selv sin Forretningsorden og vælger sin Formand, som forbliver i denne Stilling, indtil hans Funktionstid som Direktør er udløben.

§ VII. Direktionens Medlemmer oppebære hvert et aarligt Honorar af 400 Kroner. De tre Laboratoriebestyrere erholde desuden hver et Tillæg af 300 Kroner. Hver af Formandsposterne honoreres med 200 Kroner. De Tilforordnede honoreres hver med 300 Kroner.

§ VIII. Carlsberg-Laboratoriets Opgave skal være ved selvstændige Undersøgelser at prøve de Lærdomme, som Videnskaben allerede har tilvejebragt, og at udvikle dem ved fortsatte Studier til et muligt fuldstændigt videnskabeligt Grundlag for Maltning-, Brygnings- og Gjærings-Operationerne.

Ved Ansættelse af Assistenten bør der virkes for, at der efterhaanden kan uddannes flere Forskere i de herhen hørende Grene af Chemien og Physiologien.

Til de Arbejder, hvormed Laboratoriet bør beskæftige sig, kan for Tiden henregnes:

a. Undersøgelser, saavel chemiske som physiologiske, af de til Brygning anvendelige Sædarter, særlig af Bygget og dets Varieteter, samt af Grunden til

disse forskellige Egenskaber, saasom Klima, Jordbund, Dyrkningsmaade, Modningsgrad, o. s. v.

- b. Lignende Undersøgelser af Humlen og Udforskning af Metoder til at bestemme dens virksomme Bestanddele, samt Undersøgelser af disse Stoffers Forhold og Virkemaade under Brygningen og Gjæringen.
- c. Et grundigt Studium af de i Sædarterne værende Stoffer, navnlig Melstof og dets Overgangsformer, Dextrin, Sukker, m. fl., samt Æggehvdestofferne og disse Stoffers Forhold og Omdannelser under Brygningsoperationerne, saasom:
 - under Maltningen (Udblødningen, Spiringen og Kølletørringen) og ved Anvendelsen af forskellige Metoder;
 - under Mæskningen og Kogningen (Infusions- og Decoctions-Metoder, Kogning ved direkte Ild, ved Damp, under Tryk, o. s. v.);
 - under Nedsvalingen (den atmosfæriske Lufts Indflydelse, modsatte Systemer, Bandelots og Pasteurs, o. s. v.);
 - under Gjæringen i Forhold til de forskellige Maltnings- og Brygningsmetoder;
- d. Undersøgelser og Studier af Gjerplanten, dens Udvikling, Væsen og Virksomhed under forskellige Betingelser og i de forskellige Stadier, samt Luftens, Lysets, Varmens og Elektricitetens Indflydelse derpaa, m. m.;
- e. Undersøgelser over de andre under Gjæringen optrædende Fermenter, Melkesyre-, Eddikesyre-, Smørsyre-Fermenter, m. fl.;
- f. Undersøgelser af det færdige Product, Øllet, dets Egenskaber og Betingelserne for dets Smag, Holdbarhed, Forædling, o. s. v.;

- g. Undersøgelser af Grundene til de stundom indtrædende Uregelmæssigheder i Brygningsoperationerne og i det Hele Studier til Forklaring af alle særegne Phænomener;
- h. Prøvelse af de af andre Naturforskere meddelte lagttagelser og Opdagelser og af de derpaa byggede Hypotheser og Theorier.

De vundne Resultater offentliggøres i inden- og udenlandske Tidsskrifter eller paa anden Maade, dels som offentlig Redegjørelse for Institutets Virksomhed, dels ligeoverfor Udlandet som et Vidnesbyrd om, at der fra dansk Side tages hæderlig Del i Videnskabens Udvikling i de Retninger, hvorom her er Tale. Intet Resultat af Institutets Virksomhed, som har Betydning i theoretisk eller praktisk Henseende, maa hemmeligholdes.

Det maa betragtes som en Selvfølge, at de Mænd, som forestaa Laboratoriet, ved Siden af deres Arbejder i Institutets specielle Retning, maa stræbe at bevare og udvikle deres videnskabelige Dygtighed i Almindelighed ved andre Studier og Undersøgelser, dog saaledes, at Institutets Hovedopgave ikke tilside sættes eller tabes af Sigte.

Forsaavidt de disponible Midler strække til, og Bestyrelsen finder det hensigtsmæssigt, bør der fra Tid til anden gives Forstanderne Lejlighed til ved Rejser at knytte personlig Forbindelse med Naturforskere i andre Lande, som virke i lignende Retning, og at gjøre sig bekendte med tilsvarende Instituter i Udlandet og deres Arbejder.

Institutet maa ikke paatage sig at virke som en „Bryggerskole“ for Elever uden videnskabelig Fordannelse, ej heller foretage Analyser eller udstede Attester til uvedkommende.

§ IX. Den til Videnskabernes Fremme i Almindelighed bestemte Sum (cfr. §§ II. B., III. og IV.) skal fortrinsvis anvendes til:

- a. Rejsestipendier for ældre Videnskabsmænd paa indtil 3,000 Kroner, enten til gjentagne kortere Besøg i Udlandet, eller til længere Rejser;
- b. Midlertidige Honorarer til yngre Videnskabsmænd, hvis Begavelse og indre Kald gjøre dem særlig skikkede til senere at indtræde i offentlig Virksomhed;
- c. Lønninger for Livstid eller for visse Aar til udmærkede Mænd, som kunne virke heldig som „frie Videnskabsmænd“ udenfor en offentlig Stilling;
- d. Stipendier eller Honorarer paa indtil 2,000 Kroner for specielle Studier eller Undersøgelser;
- e. Bidrag til videnskabelige Arbejders Fremme.

Foranførte Bestemmelser gjælde baade for Medlemmer og for Ikke-Medlemmer af Videnskabernes Selskab og ligesaa for videnskabelige Arbejder i og udenfor Selskabet.

§ X. Direktionen forvalter Fondets Midler. Den foranstalter under sin Kontrol dets Kasse- og Regnskabsvæsen besørget ved en dertil antaget, lønnet Regnskabsfører, hvis Regnskab revideres af 2 Direktører. Decision og Qvittance gives af den samlede Direktion.

Den vedtager det aarlige Budget og tager Beslutning om Anvendelsen af den til forskjellige Videnskabs Fremme bestemte Sum i Henhold til § IX.

Den meddeler Selskabet en aarlig Beretning om Fondets Anvendelse og om Laboratoriets Virksomhed, samt Oversigt over Fondets Indtægt, Udgift og Status.

Den gjør Indstilling til Selskabet om Valget af Tilforordnede til Laboratoriebestyrelsen.

- § XI. Laboratoriestyrelsen varetager alt, hvad der angaar det særlige Overtilsyn med Laboratoriets Virksomhed, dets Lokaler, Inventarium o. s. v.

Den ansætter Laboratoriets Forstandere, hvilken Ansættelse fra begge Sider kan opsiges med 1 Aars Varsel.

Den antager efter Forhandling med Forstanderne de fornødne Assistenten paa tre Maaneders Opsigelse.

Som Laboratorieforstandernes Foresatte vaager den over, at den statutmæssige Plan for Laboratoriets Virksomhed følges. Uden at gribe ind i Forstandernes selvstændige videnskabelige Virksomhed forhandler den med dem om Udførelsen af saadanne Arbejder, som kunne kaste et videnskabeligt Lys over specielle Operationer i Bryggeriet o. s. v.

Den affatter Forslag til det aarlige Budget for Laboratoriet og vaager over dets Overholdelse.

Den gjør Forslag til Direktionen om ekstraordinære Foranstaltninger udenfor det ordinære Budget og om Anvendelsen af de for Laboratoriets Vedkommende oplagte Sparepenge.

- § XII. Laboratorieforstanderne skulle ved Iagttagelser og Undersøgelser, hvortil Operationerne i Bryggeriet give Anledning, samt ved Studier og Arbejder i Laboratoriet uddanne sig i de særlige Retninger af Videnskaben, som have Betydning for Ølbrygningen.

De skulle aarlig meddele Bestyrelsen en udførlig Rapport over de udførte Arbejder. De Meddelelser herom, som Bestyrelsen finder det hensigtsmæssigt at offentliggjøre, skulle de udarbejde i en dertil egnet Form. Medfører Udgivelsen Udgifter, afholdes disse af Laboratoriets Budget; men giver den Indtægt, tilfalder denne Forfatteren.

Saalænge de ere i Laboratoriets Tjeneste, maa

de ikke paatage sig at være Konsulenter for andre og ei heller befatte sig med anden Virksomhed for egen Regning eller for Private. Uden Bestyrelsens Samtykke maa de heller ikke paatage sig nogen offentlig Virksomhed, og dersom Bestyrelsen maatte finde en saadan ønskelig og forenelig med Laboratoriets Tarv, kan Bestyrelsen betinge Samtykket af en forholdsmæssig Afkortning i den aarlige Gage.

De maa ikke modtage Valg til Rigsdagen.

De antage og afskedige de underordnede Betjente og vaage over god Orden i Laboratoriet.

De besørge Anvendelsen af de budgetterede Summer, som stilles til deres Raadighed til løbende Udgifter, og aflægge Regnskab derfor til Bestyrelsen.

§ XIII. Laboratorieforstanderne lønnes mindst lige med Universitetsprofessorer paa samme Alderstrin, men ere ikke pensionsberettigede. Under særlige Omstændigheder kan Direktionen dog, efter Bestyrelsens Indstilling, tilstaa dem en midlertidig eller livsvarig Understøttelse af Laboratoriets Konto.

§ XIV. Om Forandring i Statutterne.

Naar Direktionen i Tidens Løb finder det nødvendigt, at disse Statuter forandres, maa den gjøre Indstilling til Videnskabernes Selskab om de Forandringer, hvorom samtlige Medlemmer af Direktionen ere enige, og Selskabet tager da Beslutning om de indstillede Forandringer. Dersom Selskabet foreslaar Ændringer i Direktionens Indstilling, kunne disse Ændringer først komme til Afstemning i et nyt Møde 4 Uger efter at Direktionen har meddelt Selskabet, at

den med Enstemmighed har tiltraadt Ændringsfor-
slagene.

Carlsbergs-Laboratoriets Formaal (§ VIII) maa
dog ingensinde opgives, og dette Institut maa aldrig
skilles fra Ejendommen „Carlsberg“, saalænge der i
samme drives Bryggeri. Ej heller maa Laboratoriet
nogensinde sammensmeltes med noget andet Institut.

Carlsberg, den 25de September 1876.

J. C. Jacobsen.

V.

Ved Skrivelse af 25de dennes har De, højtærede Herre, tilstillet det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab Udkast til Statuter for en af Dem ved Gavebrev af samme Dag oprettet Stiftelse til videnskabelige Formaals Fremme, „Carlsberg Fondet“, og anmodet Selskabet om at paatage sig nu og for Fremtiden at danne Stiftelsens Bestyrelse ved Valg imellem dets Medlemmer i Henhold til de i Statutterne fastsatte Regler. Idet vi først og fremmest udtale vor inderlige Paaskjønnelse af den paa engang oplyste og patriotiske Aand, hvoraf Stiftelsen er fremgaaet, og af den højhjærtede og storartede Rundhaandethed, hvormed den er udstyret, og idet vi hertil føje Udtrykket af vor fulde Erkjendelse af den hædrende Tillid, hvormed De har bæret Selskabet, erklære vi os efter enstemmig Beslutning herved med Glæde villige til at udføre det Hverv, hvortil vi ere opfordrede, og ønske, at det maa lykkes Selskabet stedse at gjøre dette paa en saadan Maade, at derved hidrages til, at Stiftelsen kan virke „til Gavn for Videnskaben og til Ære for Danmark“. Vi haabe, at denne Virksomhed i lang Tid maa udfolde sig under Stifterens Øje og Deltagelse.

Valget af den første Bestyrelse vil kunne foregaa, saasnart De som Stifter efter Fundatsens Konfirmation og Statuternes endelige Udfærdigelse anser det for ønskeligt.

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab i Kjøbenhavn
den 29de September 1876.

Paa Selskabets Vegne

J. N. Madvig,
Selskabets Præsident.

Japetus Steenstrup,
Selskabets Sekretær.

Hr. Kapitein, Brygger J. C. Jacobsen,
R. af D. og D. M. p. p.

Carlsberg.

VI.

Til

Komiteen for Gjenopførelsen af Frederiksborg Slot.

Enhver, som omfatter Frederiksborg Slot med Interesse, vil vistnok ofte have dvælet ved Spørgsmaalet om, hvad der videre kan og bør gøres, naar de nu paabegyndte Restaurationsarbejder ere tilendebragte. Der synes nemlig ikke at være nogen Udsigt til at tilvejebringe saa betydelige Midler som vilde udkræves til at restaurere og møblere Slottet som et kongeligt Residensslot (hvilket selvfølgelig maatte ske i Chr. den 4des Stil); men det vilde dog være alt for sørgeligt og uundgaaelig føre til Slottets snarlige Forfald, dersom den i det Ydre gjenrejste skønne Bygning for den største Del skulde henstaa som en tom Skal, der ikke gjemte andet end nøgne Mure og raa Bjælkelag, og endnu sørgeligere vilde det være, dersom denne ubenyttede Tilstand skulde friste til at anvende de ledige Rum i Christian den 4des Borg til det første det bedste offentlige Brug for at spare en Udgift til Lokaler andetsteds.

Naar der imidlertid ses hen til den levende Interesse for Slottets Bevaring som historisk Mindesmærke, som hele Folket lagde for Dagen ved de betydelige frivillige Bidrag til dets Gjenopførelse, saa synes det ikke at kunne være tvivlsomt, at Bestræbelserne nu bør gaa ud paa atter at give Frederiksborg den Betydning, som levede i Folkets Erindring fra en tidligere Tid, nemlig som et Hjem for Folkets historiske Minder, et Slags nationalhistorisk Museum.

Den ældre Slægt, som har kjendt Slottet i Frederik den 6tes og Christian den 8des Dage, da Frederiksborg kun ved Kroningshøjtideligheder og lignende Fester blev benyttet af Kongehuset, medens det iøvrigt var et Valfartssted, hvorhen man drog for at fordybe sig i gamle Minder, vil ikke have glemt det dybe, alvorlige Indtryk, som allerede Indtrædelsen i den stille, ærværdige Slotsgaard gjorde, hvorved Sind og Tanke uvilkaarlig hensattes i de svundne Tider og forberedtes til med Inderlighed at dvæle ved de historiske Minder i Slottets Indre, navnlig ved de endnu uforandrede Dele af Christian den 4des Værk: Kirken med Bedestol, „Rosen“ og Riddersalen, samt ved den lange Række af Billeder af Fortidens berømte Mænd og Kvinder.

Et saadant Samliv med Fortidens Minder vækker og uddanner Folkets historiske Sans og styrker dets Bevidsthed om, at det har haft sin Andel i Menneskehedens almindelige Kulturudvikling, og dermed dets Erkjendelse af de Pligter, som denne Arv fra Forfædrene paalægger de nulevende og de kommende Slægter, og en saadan Bevidsthed og Erkjendelse vil ikke undlade at styrke Folkets Selvfølelse og moralske Kraft, hvortil et lille Folk som vort i høj Grad trænger.

Dersom disse Forestillinger om et nationalhistorisk Museums løftende Indflydelse paa Folkeaanden findes at være rigtige, og dersom den ærede Komité deler min Overbevisning om, at et saadant Museum kun kan faa den rette Betydning ved at knyttes til Frederiksborg Slot som det ærværdigste historiske Mindesmærke i sin Art, vi besidde, vil jeg med Glæde bidrage til et saadant Foretagendes Fremme ved at udrede Udgifterne til de fornødne Lokalers passende Restauration, i hvilken Henseende jeg tillader mig at henlede Opmærksomheden paa medfølgende Udkast: 3 Tegninger med Forklaring og Overslag, som Hr. Etatsraad Meldahl efter Samraad med Hr. Etatsraad H. Hansen og mig har haft den Godhed at ud-

arbejde, og som vil give en Forestilling om, hvorledes Restaurationen formentlig vil kunne realiseres.

Til nysnævnte Forklaring skal jeg med Hensyn til selve Museets Indhold føje den Bemærkning, at det forekommer mig, at et nationalhistorisk Museum kun kan faa den rette Betydning for det danske Folk, naar det omfatter den minderige Del af vor ældre Historie fra Valdemar den Stores eller vel endnu bedre fra Gorms og Thyras Dage. Vel er der des værre fra hin ældste Periode kun meget faa Levninger tilbage, der egne sig for et Museum som dette, men herpaa vil der formentlig kunne bødes ved — ligesom andetsteds, f. Ex. i Versailles — at levendegjøre Forestillingen om de berømte og mærkelige Personligheder, som Historien omtaler, ved Kunstens Hjælp, navnlig ved Statuer, selv om disse kun blive ideale Portrætfigurer. Desuden ville flere Begivenheder i hin Periode vistnok ogsaa kunne anskueliggjøres ved historiske Malerier.

Fra den nærmest følgende Periode vil der uden Tvivl kunne erholdes ikke faa Gjenstande, for saa vidt de høre mere hjemme i et Museum for Folkets Historie end i de paa Studiet af Kulturhistorien beregnede herværende Samlinger.

Fra den senere Middelalder indtil Nutiden vil der vistnok kunne faas betydelige Bidrag, dels fra offentlige Institutioner, dels fra Private. Af den talrige Portræt-Samling, som tidligere udgjorde den interessanteste Del af de historiske Minder paa Frederiksborg, er des være nu kun en lille Levning tilbage; men selv den vil formentlig kunne afgive en god Begyndelse til et historisk Portrætgalleri, som efterhaanden kan supleres, dels ved Erhvervelse af Originaler, dels ved gode Kopier af interessante Billeder her hjemme og i Udlandet.

I det jeg herved henstiller ovenstaaende skizzerede Forslag til et nationalhistorisk Museums Oprettelse paa Frederiksborg til den højtærede Komitees Overvejelse og Bedømmelse, skal jeg til Slutning tilføje, at dersom Planen i dens Hoved-

træk af Komiteen findes anbefalelsesværdig og realisabel, og dersom Hs. Majestæt maatte skjænke den sit Bifald, tilsiger jeg herved Komiteen et Bidrag af 200,000 Kroner til Restauration af Lokalerne i Kongefløjen i Overensstemmelse med Hr. Etatsraad Meldahls Udkast og Overslag.

Carlsberg, d 19de April 1877.

Ærbødigst
J. C. Jacobsen.

VII.

Skrivelse til Indenrigsministeriet

fra

Komiteen for Gjenopførelsen af Frederiksborg Slot.

Fra Hr. Kapitain, Brygger Jacobsen, der, som Ministeriet bekendt, allerede gjentagne Gange med stor Liberalitet har ydet meget betydelige Summer til Istandsættelsen af Frederiksborg Slot, navnlig af Riddersalen og Rosen, har Komiteen atter haft den Glæde i hosfølgende Skrivelse af 19de f. M. at modtage et Tilbud af 200,000 Kroner til den indre Istandsættelse af hele Kongefløjen under Forudsætning af, at denne Fløj indrettes til et nationalhistorisk Museum. Som den ligeledes vedlagte Erklæring med Overslag fra Bygningsinspektøren, Hr. Etatsraad Meldahl, godtgjør, vil den nævnte Sum være tilstrækkelig til en fuldstændig indre Istandsættelse af hele Kongefløjen paa en værdig, baade til Slottets Stil og til det tilsigtede Øjemed svarende Maade. Den i saa Henseende nødvendige Forandring af det ellers i Kongefløjens Midte paa-tænkte Trappeanlæg, som oven i Kjøbet vilde blive en ny Til-sætning til den oprindelige arkitektoniske Ordning, turde lige over for Gjennemførelsen af en saa omfattende og betydnings-fuld Plan næppe kunne komme i Betragtning.

Med Hensyn til Planen selv, da gaar denne ud paa dels i Forbindelse med Kirken, Rosen, Riddersalen og Konseil-salen, hvis Udsmykning alt er fuldendt eller nærmer sig sin Afslutning, at tilvejebringe for Kongehuset et storartet Fest-

lokale ved Kroninger og andre Højtideligheder, fremmede Fyrsters Besøg o. d., dels at skaffe det danske Folk en Slags Erstatning for de under Slottets Brand tabte nationalhistoriske Gjenstande ved paany at danne et fædrelandsk Museum, som ved den malende og bildende Kunsts Hjælp kunde levendegjøre Forestillingen om vigtige Begivenheder og berømte Personligheder fra Valdemarernes Tid til vore Dage. Hr. Kapitain Jacobsen gjør imidlertid udtrykkelig opmærksom paa, at et saadant, nærmest til Vækkelsen og Befæstelsen af Folkets Nationalfølelse bestemt Museum, ikke skulde konkurrere med eller gribe forstyrrende ind „i de paa Studiet af Kulturhistorien beregnede herværende Samlinger“. Det er vel hans Tanke saa vidt muligt og navnlig, saa vidt det kan ske uden Skade for andre offentlige Museer, at samle originale Billeder Buster og Portrætskulpturer af berømte Mænd og Kvinder i Forbindelse med Gjenstande, som have tilhørt dem, eller som slutte sig til særlig vigtige historiske Begivenheder. Men i de Tilfælde, hvor saadanne Originaler ikke kunne erhverves, eller hvor man maatte finde Betænkelighed baade ved at udsætte dem for en gjentagen Ildsvaade og ved at henflytte dem til et for deres almindelige Benyttelse af Publikum mindre hensigtsmæssigt Sted, er det Mening at erstatte dem ved kunstneriske Gjengivelser, ja selv, hvor tidligere Afbildninger af historiske Personer og Begivenheder ganske mangle, skulde den nyere Kunst ved ideale Fremstillinger søge at afhjælpe disse Savn. Rundt om i Landet ved offentlige Institutioner, i Kirker, paa Herregaarde og i anden privat Besiddelse findes mange højst mærkelige historiske Billeder, som hidtil ere ukjendte for Almenheden, og som det, især efter de ved Frederiksborgs Brand lidte Tab vilde være af den største Interesse at faa samlede, om end kun i Kopier, paa et dertil saa fortrinlig skikket Sted som det gjenrejte Frederiksborg. Det her paa-tænkte Museum vilde desuden kunne komme til at omfatte Portræter og billedlige Fremstillinger fra Danmarks nyeste Historie,

som har gyldigt Krav paa i Tide at blive illustreret, hvortil den fornødne Plads ikke vil kunne afgives af de allerede bestaaende offentlige Samlinger.

For saa vidt som nogen Betænkelighed ved Approbationen af Kapitain Jacobsens Plan maatte kunne opstaa ved de formentlig til dens Gjennemførelse i sin Tid medgaaende Bekostninger, maa det fremhæves, at et betydeligt Materiale til Udsmykningen af Kongefløjen og til Paabegyndelsen af et nationalhistorisk Museum dér allerede, uden Bekostning, vil kunne skaffes til Veje. Foruden de til Riddersalen hørende store historiske Portræter, som næsten alle ere reddede fra Branden, henligge nemlig paa forskjellige Steder flere større Billeder, Buster m.m., som ikke egne sig for de nærværende Samlinger, men som netop ere blevne forbeholdte til en eventuel Anvendelse paa Frederiksborg. Der vil saaledes strax, naar Dekorationen af de paagjældende Lokaler i Kongefløjen er fuldført, kunne gjøres en god Begyndelse, og der kan næppe være mindste Tvivl om, at denne Begyndelse vil ved velvillig Samvirkning mellem det Offentlige og private Velyndere hurtigt komme til at antage større Dimensioner.

Komiteen tillader sig af disse Grunde enstemmig at anbefale Modtagelsen af Hr. Kapitain Jacobsens patriotiske Tilbud under Forudsætning af Oprettelsen af et nationalhistorisk Museum. Komiteen, der hidtil ganske har savnet Pengemidler til en saa gennemgaaende indre Istandsættelse af Kongefløjen, som nu er stillet i Udsigt, maa udtale sin fulde Anerkjendelse af en Plan, som baade bringer Slottets højst trængende indre Restauration et vigtigt Skridt videre, og som tillige vil bidrage til at forhøje Kongehusets Glans og til at gjenoplive de fædrelandskhistoriske Minder i Folket. Komiteen nærer ogsaa det tillidsfulde Haab, at Tilbudet med den dertil knyttede Plan vil finde Bifald hos det høje Ministerium, og at samme gunstig vil forelægge for Hs. Majestæt Kongen til allerhøjeste Resolution:

- 1) at Komiteen bemyndiges til at modtage det af Hr. Kapitain, Brygger Jacobsen gjorte Tilbud om at yde 200,000 Kroner til den indre Istandsættelse af Kongefløjen paa Frederiksborg, imod at denne Fløj fremtidig anvendes dels til Festlokale ved større Højtideligheder i Kongehuset, dels til Anbringelsen af et nationalhistorisk Museum;
- 2) at den tidligere paatænkte nye og store Trappe i Kongefløjens Midte bortfalder; og
- 3) at der ydes Kapitain Jacobsen en ganske særlig Tak for hans vedvarende varme og patriotiske Interesse for Restaurationen af Frederiksborg.

For saa vidt disse Forslag maatte blive allernaadigst stadfæstede, er Komiteen endvidere saa fri at henstille, at det høje Ministerium vilde paalægge Bygningsinspektøren, Hr. Etatsraad Meldahl, at forberede og udføre, i Henhold til den medfølgende, af ham udarbejdede Plan, Restaurationen af Kongefløjens Indre, saa snart de dertil fornødne Midler ere komne til Stede.

Kjøbenhavn. d. 15de Maj 1877.

Komiteen til Modtagelse af Bidrag til Frederiksborg Slots
Gjenopførelse.

Trap. C. A. Broberg. Holmblad. J. J. A. Worsaae.

VIII.

Meddelelse fra Indenrigsministeriet
af 27de Juni 1877

til

Komiteen for Frederiksborg Slots Gjenopførelse.

Paa Indenrigsministeriets . . . allerunderdanigste Forestilling har det under 25de Juni behaget Hs. Majestæt Kongen allernaadigst at bifalde:

1. at Komiteen bemyndiges til at modtage det af Kapitaen, Brygger J. C. Jacobsen gjorte Tilbud om at yde 200,000 Kr. til den indre Istandsættelse af Kongefløjen paa Frederiksborg Slot, imod at denne Fløj fremtidig anvendes dels til Festlokale ved større Højtideligheder i Kongehuset, dels til Anbringelse af et nationalhistorisk Museum, under Forudsætning af, at der ikke derved paadrages Staten nogen Forpligtelse til at bringe pekuniære Ofre i denne Anledning, samt
2. at Istandsættelsen af Kongefløjen sker i det væsentlige i Overensstemmelse med de hertil indsendte, af Etatsraad, Bygningsinspektør Meldahl udarbejdede Planer og Overslag.“

IX.

*Til**Carlsberg Fondets Direktion.*

Det vil formodentlig være den ærede Direktion bekendt, at Hs. Majestæt Kongen har bifaldet et af mig til Komiteen for Frederiksborg Slots Gjenopbyggelse indsendt Tilbud — hvoraf Kopi vedlægges — om at bekoste Restaurationen af Kongefløjen i Christian 4des Stil, imod at denne Fløj fremtidig anvendes dels til Festlokale ved større Højtideligheder i Kongehuset, dels til Anbringelse af et nationalhistorisk Museum.

I Henhold hertil ere de foreløbige Foranstaltninger truffet til Udarbejdelsen af detaillerede Planer til Restaurationsarbejdet, som derefter vil blive fremmet med muligst Hurtighed — under Hr. Etatsraad Meldahls Ledelse —, saa at det forhaabentlig kan være fuldført omtrent samtidig med den fuldstændige Restauration af de tilstødende Lokaler: Riddersalen og „Rosen“.

I den oven omtalte Kgl. Resolution — som i Afskrift vedlægges — er der fremdeles med Hensyn til det paatænkte Museums Anbringelse i Kongefløjen fastsat, „at der ikke der- ved paadrages Staten nogen Forpligtelse til at bringe pекuniære Ofre i den Anledning“ og der maa altsaa sørges for, at der til Realisationen af Museumsplanen tilvejebringes Midler, dels til at bestride Udgifterne ved Ordningen og Opstillingen af de Sager, som formodentlig fra forskellige Sider ville tilflyde Museet, dels til Anskaffelse af nye Gjenstande.

Som det vil ses af min Skrivelse til Frederiksborg-Komiteen, er det forudsat som Museets Formaal, at dette skal blive et Hjemsted for det danske Folks historiske Minder fra Christendommens Indførelse til den nyere Tid og efter

min Formening skal der altsaa ikke stræbes hen til Dannelsen af en egentlig Studiesamling, men kun drages Omsorg for Tilvejebringelsen af gamle Mindesmærker i Originaler eller Kopier, samt af saadanne Møbler, Husgeraad, Vaaben, Rustninger o. s. v. fra Fortiden indtil Christian 4des og Frederik 3dies Tidsalder, som særlig egne sig til Opstilling i denne gamle Borg, hvis Præg som saadan ikke derved bør forstyrres.

I øvrigt ville de Gjenstande, som maa anskaffes, fornemmelig komme til at bestaa af Malerier, som anskueliggjøre vigtigere Begivenheder i Fædrelandets Historie, samt af Portræter af historiske Personer — for saa vidt slige ikke allerede have — og for den ældste Tid, fra hvilken der ikke er overleveret Portræter, nemlig fra Gorms og Thyras Dage til den oldenborgske Stammes Regeringstiltrædelse, maaske ved Statuer, der saavidt muligt fremstille det karakteristiske ved Personerne og deres Tidsalders Kostumer, Vaaben o. s. v.

Tilvejebringelsen af en saadan Samling, navnlig af Kunstværkerne, kan selvfølgelig kun ske successive i Løbet af længere Tid, og der vil saaledes kun udfordres en mindre Sum aarlig til Museets vedvarende Udvikling, saa vel som til dets Ordning, Bestyrelse og Tilsyn, hvortil jeg herved tilbyder at stille et fast aarligt Bidrag af 10,000 Kroner til Disposition.

Da jeg antager, at Oprettelsen og Udviklingen af et nationalhistorisk Museum, som det ovenfor omhandlede, kan henregnes blandt de Formaale, til hvis Fremme Carlsberg Fondet er stiftet, har jeg tænkt mig, at det nysnævnte, aarlige Bidrag bedst kunde komme Museet tilgode, baade strax og i kommende Tider, naar det udredes af Carlsberg Fondet, imod at jeg sikrer dette Fond en tilsvarende forøget Indtægt af 10,000 Kroner ved Udstedelsen af en ny Panteobligation i Carlsberg med Tilbehør paa 200,000 Kroner, som strax forrentes med 5 pCt. p. a.

I Forbindelse hermed skal jeg med Hensyn til den Ind-

flydelse, som Carlsberg Fondets Direktion, for saa vidt ovenstaaende Forslag antages, bør have paa Museets Anliggender, bemærke, at det forekommer mig naturligt og heldigst at ordne Frederiksborg-Museets Bestyrelse i Lighed med Bestyrelsen af Samlingen paa Rosenborg, til hvilken Frederiksborg-Museet nærmest vil slutte sig. Medens Rosenborg-Samlingen, som bekendt, bestyres af en Direktion af 3 Medlemmer, nemlig af den Kongelige Museumsdirektør i Forbindelse med et Medlem, som Hs. Majestæt paa Kongehusets Vegne udnævner, og et Medlem af Ministeriet paa Statens eller Finansernes Vegne, antager jeg, at det vil findes at være i Overensstemmelse med de ovenfor i Forslag bragte Forhold, at Frederiksborg-Museets Direktion kommer til at bestaa af de to førstnævnte Medlemmer af Rosenborg-Samlingens Bestyrelse i Forbindelse med et Medlem af Carlsberg Fondets Direktion, som dertil udnævnes af det Kgl. Videnskabernes Selskab paa samme Maade, som Medlemmerne af Carlsberg Laboratoriets Bestyrelse vælges.

Dersom den ovenfor i korte Træk angivne Plan maatte vinde den ærede Direktions Bifald og gode Medvirkning til Gjennemførelsen og blive approberet af Hs. Majestæt, vil det jo blive nødvendigt at give Carlsberg Fondets Statuter en Tilføjning, hvori optages de nærmere Bestemmelser om det foreslaaede særlige Formaals Udstrækning og Begrænsning, om opsparede Midlers Anvendelse, om Direktionens Deltagelse i Museets Bestyrelse, (eventuelt om Valg af Tilforordnede med Hensyn til Anskaffelse af Kunstværker), om senere Statutforandringer, o. s. v.; men saa vidt jeg skjønner, vil et Udkast til et saadant Statuttillæg, saa vel som Tillæget til Gavebrevet først kunne affattes efter, at nærværende Forslag har fundet sin Afgjørelse.

Carlsberg, d. 1ste Januar 1878.

Ærbødigst
J. C. Jacobsen.

X.

Hr. Kapitein Brygger J. C. Jacobsen.

Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab har havt den Glæde igjennem Direktionen for Carlsberg Fondet at mødtage Meddelelse om, at De agter at skjænke Fædrelandet en ny betydelig Gave ved at lade Frederiksborg Slots Hovedfløj istandsætte og indrette til et fædrelandshistorisk Museum, samt at fastsætte en Kapital af 200,000 Kroner, hvis Renter skulle anvendes til Oprettelsen og Udviklingen af dette Museum.

Med levende Paaskjønnelse af den smukke Tanke, der udtaler sig i dette Tilbud, har Selskabet igaar Aftes i et talrig besøgt Møde med Enstemmighed bemyndiget Carlsberg Fondets Direktion til ogsaa at overtage Bestyrelsen af denne Kapital, og, naar Bestyrelsen for Museet kan træde sammen, vil Selskabet vælge et af Medlemmerne af Carlsberg Fondets Direktion til at indtræde i den tilligemed Statens Museumsdirektør og det af H. M. Kongen valgte Medlem.

Selskabet har paalagt os at udtale dets Tak for den Tillid, De har vist det.

Den 30te Marts 1878.

Med uskrømtet Højagtelse

J. N. Madvig,
Præsident.

J. L. Ussing,
fungerende Sekretær.

XI.

Reskript

om

Oprettelsen af et nationalhistorisk Museum
paa Frederiksborg.

I Anledning af det Os af Dig under 5te d. M. allerunderdanigst overrakte Andragende ville Vi herved allernaadigst have Dig tilkjendegivet, at Vi allernaadigst bifalde, at der i Henhold til Vor allerhøjeste Resolution af 25de Juni f. A. paa Vor Indenrigsministers under s. D. allerunderdanigst nedlagte Forestilling oprettes et nationalhistorisk Museum i Kongefløjen paa Frederiksborg Slot efter de af Dig nærmere fremhævede Grundtræk, og at der til dette Museums Dannelse og stadige Udvikling ydes et fast aarligt Bidrag af Carlsberg Fondet af 10,000 Kroner, imod at Du ved et nyt Gavebrev tilsikrer Fondet en tilsvarende Forøgelse af dets aarlige Renteindtægt, samt at Museet underlægges en Bestyrelse, bestaaende af 3 Medlemmer, nemlig et af Os paa Kongehusets Vegne udnævnt Medlem, Kongelig Museumsdirektør, Kammerherre, Dr. phil. J. J. A. Worsaae, Kommandør af Dannebrog og Dannebrogsmænd og et af det Kongelige danske Videnskabernes Selskab valgt Medlem af Carlsberg Fondets Direktion, og ville Vi i denne Henseende for Vort Vedkommende allernaadigst have Direktør for det Kongelige Akademi for de skønne Kunster, Etatsraad, Professor Meldahl, Kommandør af Dannebrog og Dannebrogsmænd udnævnt til Medlem af Bestyrelsen.

Ved at meddele Dig Nærværende ville Vi derhos lige allernaadigst have tilføjet, at Vi under Dags Dato i Forbindelse med Vor førnævnte allerhøjeste Resolution af 25de Juni f. A. under Fremsendelsen af Dit Andragende allerhøjst have reskriberet Vor Indenrigsminister i Overensstemmelse med Foranstaaende og allernaadigst have overdraget ham at foranstalte og foranledige det herefter videre fornødne.

Befalende Dig Gud!

Givet i Vort Palais paa Amalienborg den 5te April 1878.

(Christian R.)

Til

Os Elskelig Hr. Kapitein, Brygger Jacob Christian Jacobsen.

XII.

Andet Gavebrev.

Ved allerhøjeste Resolution af 25de Juni forrige Aar og 5te April dette Aar, har Hans Majestæt Kongen allernaadigst bifaldet, at Kongefløjen paa Frederiksborg Slot istandsættes og fremtidig anvendes til Anbringelse af et nationalhistorisk Museum, og at der til dettes Dannelse og stadige Udvikling ydes et fast aarligt Bidrag af den af mig oprettede Stiftelse „Carlsberg Fondet“, af 10,000 Kroner, imod at der tilsikres Fondet en tilsvarende Forøgelse af dets Renteindtægt, og have saavel Stiftelsens Direktion, som det Kongelige danske Videnskabernes Selskab, tilsagt deres Bistand til Opnaaelse af dette Formaal.

I Anledning heraf erklærer jeg undertegnede Kapitain og Brygger J. C. Jacobsen, R. af D. og DM., herved, at jeg ved dette mit Gavebrev skjænker til ovennævnte „Carlsberg Fond“ en Kapital af 200,000 Kr., er To Hundrede Tusinde Kroner, hvis Renter blive at anvende til Dannelsen og den stadige Udvikling af det nævnte Museum, og stiller jeg for denne Kapital med Renter, Pant og Sikkerhed i den mig tilhørende Ejendom „Carlsberg“, bestaaende af Parcellerne Matr. Nr. 19 c, e, f, g og 20 c i Valby, Hvidovre Sogn, Kjøbenhavns Amt, med dertil hørende Bygninger, fast Inventarium, Haveanlæg og Kunstværker, Alt med Prioritet næst efter de i Ejendommen for Tiden (efterat Sparekassens Prioritet stor 80,000 Kr. er indfriet) indestaaende Behæftelser, nemlig et Skadesløsbrev indtil 80,000 Kr. til Pensionskassen for Arbejdere paa

Bryggeriet Carlsberg og 1,000,000 Kr. til Carlsberg Fondet, hvilken sidste Kapital eventuelt forrentes med 5 pCt. p. a., altsaa i det Hele næst efter 1,080,000 Kroner.

Den nævnte Kapital To Hundrede Tusinde Kroner er saavel fra Stiftelsens som fra min og kommende Ejeres Side for bestandig uopsigelig.

Stiftelsen kan ej heller afhænde den eller overdrage den, eller Del af den, til andre, være sig enkelt Person eller Institution.

Kapitalen bliver af mig og fremtidige Ejere af Carlsberg, i Henhold til forventet allernaadigst Bevilling, at forrente fra 5te April dette Aar med 5 pCt. p. a., er fem Procent aarlig, der erlægges med Halvdelen hver 25de September og 25de Marts og første Gang den 25de September dette Aar for det da forløbne Tidsrum.

Skulde den ikke blive erlagt i rette Tid, er Stiftelsens Bestyrelse berettiget til at lade den inddrive ved Hjælp af det ved Lov af 29de Marts 1873 § 15 hjemlede Retsmiddel.

Det bemærkes, at ifølge den for „Carlsberg Fondet“ oprettede Fundats, tinglæst den 25de Oktober 1876, er jeg og fremtidige Ejere af den herved pantsatte Ejendom forpligtede til ikke nogensinde at formindske den ved Afhændelse eller Afstaaelse af nogen Del af samme, og forpligtede til ikke nogensinde at tillade, at Ejendommen eller Del af den bliver benyttet til Forlystelsesanlæg eller Beværtning, og det under Fortabelse af Ejendomsretten, som da skal tilkomme „Carlsberg Fondet“.

Og har jeg saaledes under Forventning af allerhøjeste Konfirmation oprettet, underskrevet og forsegleet denne min Disposition i Vitterlighedsvidners Nærværelse.

Carlsberg, den 17de April 1878.

J. C. Jacobsen.

(Det synes at være blevet glemt at skaffe dette Gavebrev kongelig Konfirmation. Ingen saadan findes.)

XIII.

Første Tillæg

til

Statuter for „Carlsberg Fondet“.

Det kongelige danske Videnskabernes Selskab har den 13de September 1878 vedtaget følgende Tillæg til Carlsberg Fondets Statuter af 25de September 1876.

- § XV. Fondets ovennævnte Kapital af 1 Million Kroner er 17de April 1878 forøget med 200,000 Kroner med Pant i Ejendommen „Carlsberg“, bestaaende af Matr. Nr. 19 c, e, f og g og 20 c. i Valby med Bygninger, Inventarium og Have, næsteften ovennævnte 1 Million Kroner, hvilke 200,000 Kroner forrentes med 5 pCt. p. a. fra den 5. April d. A.
- § XVI. Fondets Virksomhed udvides paa Grund af denne Forøgelse, i Henhold til § II. B. til Dannelsen og den stadige Udvikling af et nationalhistorisk Museum paa Frederiksborg Slot, hvis Oprettelse er bifaldet ved Hans Majestæt Kongens allerhøjeste Reskript af 5te April d. A. Til dette Museum skulle Renterne af de i forrige Paragraf nævnte 200,000 Kroner, altsaa aarlig 10,000 Kroner, udelukkende anvendes i Henhold til de for dette Museum oprettede Statuter og efter Bestemmelse af Museets Bestyrelse.
- § XVII. Ved Siden af de tvende andre i Statuterne for Museet betegnede Medlemmer af dettes Bestyrelse,

nemlig et af Hans Majestæt Kongen paa Kongehusets Vegne valgt Medlem og Direktøren for de Danske Kongers kronologiske Samling paa Rosenborg med flere kongelige Museer, indtræder i Bestyrelsen et Medlem af Direktionen for Carlsberg Fondet, som det kongelige danske Videnskabernes Selskab vælger dertil. Denne beklæder Pladsen i Museumsbestyrelsen, saalænge hans Funktionstid i Direktionen varer. Naar den er udløbet, foretager Videnskabernes Selskab, efter et nyt Valg af en Direktør, Valg af et af Direktionens Medlemmer til at have Sæde i Museumsbestyrelsen.

- § XVIII. Udbetalingen af de 10,000 Kroner sker af Carlsberg Fondets Regnskabsfører og Kasserer i Løbet af Regnskabsaaret efter de derom af Museets Bestyrelse eller dennes Formand paa Bestyrelsens Vegne udfærdigede Anvisninger. For samtlige de i Aaret udbetalte Beløb giver Museets Bestyrelse en General-kvittering, som vedlægges ved Carlsberg Fondets Regnskab.
- § XIX. Museets Bestyrelse tilstiller hvert Aar Carlsberg Fondets Direktion en Beretning om Museets Fremgang og om Anvendelsen af dets Midler, hvilken Beretning optages i Direktionens Meddelelse til Videnskabernes Selskab.
- § XX. I Paragrafferne XV—XIX kan ingen Forandring ske uden efter enstemmig Indstilling af Carlsberg Fondets Direktion og Museets Bestyrelse, som tiltrædes af Videnskabernes Selskab og dernæst bifaldes af Hans Majestæt Kongen.

(Dette Tillæg er udarbejdet af Carlsberg Fondets Direktion paa Grundlag af et Udkast af Kapitaen Jacobsen.)

XIV.

Statuter

for

det ved allerhøjeste Reskript af 5te April 1878
allernaadigst oprettede Nationalhistoriske Museum
i Kongefløjen paa Frederiksborg Slot.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark,
de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn,
Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gjøre vitterligt: At Vi ville have følgende Statuter fastsatte
for det ved Vort Reskript af 5te April 1878 oprettede National-
historiske Museum i Kongefløjen paa Frederiksborg Slot.

§ 1.

I Henhold til et af Os elskelig Kapitaen, Brygger J. C. Jacobsen udstedt Gavebrev og Vort allerhøjeste Reskript af 5te April 1878 oprettes i Kongefløjen paa Frederiksborg Slot et nationalhistorisk Museum, der grundlægges, vedligeholdes og forøges ved den aarlige Rente (10,000 Kroner) af en egen, til Carlsberg Fondet under Vort Danske Videnskabernes Selskab henlagt Kapital (200,000 Kroner).

§ 2.

Ovennævnte Museum, der i det Hele skal udgjøre saavel et oplysende Suplement til som en fremtidig Fortsættelse af de danske Kongers kronologiske Samling paa Rosenborg og af de i Vor Hovedstad iøvrigt bestaaende kulturhistoriske Museer, har til særlig Opgave i større kunstnerisk udsmykkede

Lokaler at danne et Hjemsted for vækkende og mere omfattende Fremstillinger af fædrelandsk-historiske Minder fra Kristendommens Indførelse i Danmark til den nyeste Tid.

§ 3.

Museet skal derfor indeholde:

- a. dels en Samling af ældre Mindesmærker fra Ind- og Udlandet: Malerier, Skulpturer, især Portræter, Statuer og Buster af fremragende, fortjente Personligheder i Danmark eller Norge (fra den Tid, dette Land var forenet med Danmark), desuden efter eventuel Overenskomst med Vore andre Museers Bestyrelser, i Henhold til hvert Museums særegne Omraade og Begrænsning, tillige Møbler, Dragter, Rustninger, Vaaben og lignende baade for de forskjellige Tiders Stil og for berømte Personligheder betegnende Gjenstande — enten *in originali* eller i Tilfælde, hvor dette ikke kan opnaas, i gode Kopier.
- b. dels en udfyldende Række af nyere kunstneriske Fremstillinger af mærkelige Begivenheder og Personligheder i Maleri og Skulptur.

Foreløbig skal Museet nærmest søge at belyse de ældre Tidsrum fra Kristendommens til Suverænitetens Indførelse, uden at dog Erhvervelsen af karakteristiske Gjenstande, vedrørende en nyere Tid, derved er udelukket.

§ 4.

Museet styres af en ved Vort ovennævnte allerhøjeste Reskript af 5te April 1878 fastsat Bestyrelse, bestaaende af 3 Medlemmer, nemlig: 1) et af Os paa Vort Hus's Vegne valgt Medlem, 2) Vor Direktør for de Danske Kongers kronologiske Samling paa Rosenborg med flere Museer, 3) et af Vort danske Videnskabernes Selskab valgt Medlem af Carlsberg Fondets Direktion. Museets Bestyrelse kan ved enstemmigt Valg tilkalde 1 eller højst 2 Tilforordnede med Stemmeret

ved Anskaffelse af Kunstværker, dog saaledes at de skete Valg indstilles til Vor allerhøjeste Approbation.

§ 5.

I Museets Bestyrelse er Vor Museumsdirektør som dens faste Medlem Formand. Han har det særlige Tilsyn med Museets Samlinger, indvarsler Bestyrelsesmøderne og leder Forhandlingerne i samme.

Bestyrelsen fastsætter selv Forretningernes Ledelse og Gang. Hvert af Bestyrelsens Medlemmer honoreres med 300 Kr. aarlig, og Formanden desuden med 200 Kr.

§ 6.

Bestyrelsen alene bestemmer Anvendelsen af Museets aarlige Indtægt. Den lader revidere det aarlige Regnskab, som føres af Carlsberg Fondets Regnskabsfører og Kasserer, og for de samtlige i Aarets Løb af denne udbetalte Summer giver den en Generalkvittering, som af Kassereren indsendes til Carlsberg Fondets Direktion.

§ 7.

Det daglige Tilsyn med Museet paa Frederiksborg og Forevisningen af samme for Publikum paa de Tider, da Lokalerne ikke benyttes til Festligheder i Vort Kongelige Hus eller besøges af Os og Vort Hof, ordnes af Bestyrelsen.

§ 8.

Om Museets Forøgelser og Tilstand afgiver Bestyrelsen aarlig igjennem Indenrigsministeriet til Os en allerunderdanigst Beretning, som i Gjenpart tilstilles Carlsberg Fondets Direktion.

§ 9.

Skulde det imod Forventning en Gang ske, at Frederiksborg Kongefløj paa Grund af Beslutning af en af Vore Efterfølgere eller som en Følge af andre Forhold ikke mere kan

bruges til Bevaring af det i disse Statuter omhandlede Museum, vil det tilkomme dettes Bestyrelse, efter indhentet Samtykke af Carlsberg Fondets Direktion gennem Indenrigsministeriet at indgive allerunderdanigst Forslag om Museets fremtidige Bevaring og videre Udvikling.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet paa Christiansborg, den 7de Oktober 1878.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

E. Skeel.

(Disse Statuter stemme ganske med et Forslag af Museumsbestyrelsen.)

XV.

Skrivelse fra Kapitain Jacobsen

til

Direktionen for Carlsberg Fondet den 27de Januar 1879.

Da det ligger mig paa Hjærte, at Carlsberg-Fondet snarest mulig kan sættes istand til at udfolde den fulde Virksomhed, som ved Fundatsen er tilsigtet, har jeg besluttet fra først-kommende 25de September at give Afkald paa det i bemeldte Fundats tagne Forbehold, at der for min og min Hustrus Livstid kun skulde svares 2 pCt. p. a. i Rente af Fondets Kapital.

I den Anledning tillader jeg mig at fremsende en Erklæring fra min nuværende juridiske Konsulent Hr. Højesteretsadvokat Klubien, ifølge hvilken der formentlig ikke behøves anden Formalitet til Fuldbyrdsen af min ovennævnte Beslutning end en tinglæst Paategning paa Gavebrevet, hvortil Hr. Klubien har været saa venlig at meddele hoslagte Udkast.

Forsaavidt den ærede Direktion maatte være enig heri, tillader jeg mig at foreslaa, at Gavebrevet tilstilles Hr. Advokat Klubien, for at han kan foranstalte det videre fornødne, efter at jeg for ham i Vitterlighedsvidners Overværrelse har underskrevet Paategningen.

Carlsberg ved Valby.

Med Højagtelse
ærbødigst*J. C. Jacobsen,*
Brygger.

(Jvfr. ovenfor Side 4, hvor den tinglæste Paategning er trykt som Tillæg til Aktstykke Nr. I (det oprindelige Gavebrev).)

XVI.

Til

Komiteen for Frederiksborg Slots Gjenopførelse.

Da Bestyrelsen for det ved Hs. Majestæts allerhøjeste Reskript af 5te April 1878 oprettede nationalhistoriske Museum i Frederiksborg Slots Kongefløj er kommen til den Erkjendelse, at denne Fløj ikke vil være tilstrækkelig til i Overensstemmelse med den allerhøjeste Resolution om Museets Oprettelse at rumme de historiske Minder fra Danmarks Historie i Fortid, Nutid og Fremtid, agter den at indgive et Andragende til Hs. Majestæt om, at den allerhøjeste Resolution om Kongefløjens Benyttelse til Museum maa udvides til ogsaa at omfatte Prinsessefløjen.

I denne Anledning undlader jeg ikke at meddele den ærede Komité, at jeg er villig til, saafremt det ovennævnte Andragende fra Museumsbestyrelsen maatte vinde Hs. Majestæts Bifald, at udrede Bekostningerne ved Restaurationen af Lokalerne i Prinsessefløjen i samme Stil som i Kongefløjen og i Overensstemmelse med en Plan, som Hr. Etatsraad Meldahl har lovet at ville udarbejde.

Den dertil fornødne Sum vil ifølge Hr. Etatsraad Meldahls Erklæring i intet Fald overstige 200,000 Kroner, hvilken Sum jeg herved tilbyder at stille til den ærede Komitees Disposition i det nævnte Øjemed.

Carlsberg d. 31te August 1880.

Ærbødigst
J. C. Jacobsen.

XVII.

Tillæg

til

de ved allerhøjeste Resolution af 7de Oktober 1878 udfærdigede Statuter for det ved Reskript af 5te April s. A. allernaadigst oprettede Nationalhistoriske Museum i Kongefløjen paa Frederiksborg Slot.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gjøre vitterligt: At Vi, i Henhold til Resolution af 13de Oktober dette Aar, ville have følgende Tillæg fastsat til de af Os under 7de Oktober 1878 udfærdigede Statuter for det ved Vort Reskript af 5te April 1878 oprettede Nationalhistoriske Museum i Kongefløjen paa Frederiksborg Slot:

§ 1.

Den Plads i Kongefløjen paa Frederiksborg Slot, som ved Vort Reskript af 5te April 1878 og ved de af Os under 7de Oktober næsteftter udfærdigede Statuter er sikret det der oprettede Nationalhistoriske Museum, udvides til fremtidig ogsaa at omfatte Prinsessefløjen sammesteds.

§ 2.

Som Følge af den Museet tilstaaede større Plads vil dets Formaal, der i Statuternes § 2 er fastsat til „at danne et Hjemsted for vækkende og mere omfattende Fremstillinger af fædrelandshistoriske Minder fra Kristendommens Indførelse i

Danmark til den nyeste Tid“, være at udvide til ogsaa at omfatte kommende Tider.

§ 3.

Slutningsbestemmelsen i Statuternes § 3: „Foreløbig skal Museet nærmest søge at belyse de ældre Tidsrum fra Kristendommens til Suverænitetens Indførelse, uden at dog Erhvervelsen af karakteristiske Gjenstande, vedrørende en nyere Tid, derved er udelukket“, bliver at ophæve.

§ 4.

Den i Statuternes § 9 indeholdte Bestemmelse, vedrørende eventuelle Forandringer i Kongefløjens Benyttelse, udvides til paa lignende Maade at gjælde for Prinsessefløjen.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet paa Fredensborg, den 26de November 1880.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

E. Skeel.

(Efterat Bestyrelsen for Museet ved Skrivelse af 19de September 1880 til Indenrigsministeriet varmt havde anbefalet, at Kapitain Jacobsens Tilbud om den indre Udstyring af Prinsessefløjen godkjendtes, havde Indenrigsministeriet 19de Oktober tilskrevet Bestyrelsen, at Hs. Majestæt Kongen den 13de samme Maaned havde bifaldet, at Museet ogsaa kom til at omfatte Prinsessefløjen. Bestyrelsen fremsatte derpaa Forslag til det ovenfor trykte Tillæg til Statuterne for Museet, der stadfæstedes af Hs. Majestæt Kongen.)

XVIII.

Tredje Gavebrev.

Jeg undertegnede Kapitain og Brygger Jacob Christian Jacobsen, Dr. phil., R. af Dbr. og Dbmd., erklærer herved, at jeg ved dette mit Gavebrev skjænker den af mig oprettede Stiftelse „Carlsberg Fondet“ en Kapital af 1,000,000 Koner er En Million Kroner til Anvendelse til Stiftelsens fundatsmæssige Formaal efter de nærmere Bestemmelser, som paa statutmæssig Maade blive vedtagne af Stiftelsens Direktion og det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab og derefter allerhøjest approberede.

Til Sikkerhed for denne Kapital, der i Henhold til allerhøjeste Bevilling, fra 25de September d. A. at regne, forrentes med 5 pCt. p. a., hvilken Rente erlægges halvaarlig hver 25de Marts og 25de September, første Gang den 25de Marts 1882, — saa og for Renter og Omkostninger — pantsætter jeg herved med Prioritet næsteft 1,280,000 Kroner, nemlig 80,000 Kroner ifølge Skadesløsbrev til Pensionskassen for Arbejdere paa Bryggeriet Carlsberg og 1,200,000 Kroner, der forrentes med 5 pCt. p. a. til Carlsberg Fondet ifølge Fundats og Gavebrev af 25de September 1876 og Gavebrev af 17de April 1878, den mig tilhørende Ejendom „Carlsberg“, bestaaende af Parcellerne Mtr. Nr. 19 c., e., f., og g., og 20 c., i Valby, Hvidovre Sogn, Kjøbenhavns Amt, med dertil hørende Bygninger, fast Inventarium, Haveanlæg og Kunstværker.

Kapitalen er saavel fra Stiftelsens Side som fra min og kommende Ejeres Side for bestandig uopsigelig; Stiftelsen kan

ej heller afhænde eller overdrage den eller Dele af den til andre være sig enkelt Person eller Institution.

Skulde Renten ikke blive erlagt i rette Tid, er Stiftelsens Bestyrelse berettiget til at lade den inddrive ved Hjælp af det ved Lov af 29de Marts 1873 § 15 hjemlede Retsmiddel.

Det bemærkes, at ifølge den for Carlsberg Fondet oprettede Fundats, der er tinglæst den 25de Oktober 1876, ere jeg og fremtidige Ejere af den herved pantsatte Ejendom forpligtede til ikke nogensinde at formindske den ved Afhændelse eller Afstaaelse af nogen Del af samme, og forpligtede til ikke nogensinde at tillade, at Ejendommen eller nogen Del af den bliver benyttet til Forlystelsessted eller Beværtning, og det under Fortabelse af Ejendomsretten, som da skal tilkomme Carlsberg-Fondet.

Til Bekræftelse under min Haand i Overværelse af Vitterlighedsvidner.

Kjøbenhavn, d. 22de August 1881.

J. C. Jacobsen.

(Dette Gavebrev fik allerhøjeste Konfirmation 8de December 1881.)

XIX.

*Til**Carlsbergfondets Direktion.*

Det har allerede i længere Tid kunnet skjønnes, hvad der nu viser sig aldeles klart, at det nationalhistoriske Museum ikke kan dannes og udvikles paa en til dets Formaal svarende Maade ved Hjælp af den Indtægt af 10,000 Kroner aarlig, som ved mit Gavebrev af 1878 blev tillagt det.

Det maa nemlig erindres, at dette Museums Dannelse og Udvikling ikke i samme Grad, som de fleste andre Museer kan bygges paa frivillige Bidrag af eksisterende Gjenstande, da disse kun i en indskrænket Grad kunne finde Anvendelse i et historisk Museum, hvis Hovedopgave er at give en Fremstilling af historiske Begivenheder og Personer. Dertil udfordres en Række af større Historiemalerier, der maa bestilles hos de dygtigste Kunstnere, og en talrig Samling af Portræter, der for Størstedelen maa kjøbes eller Kopier deraf bestilles efter de bedste Originaler, som tildels maa søges i Udlandet, hvilket bl. a. gjælder om de legemsstore Billeder af de med Christian den 4de samtidige Regenter i Europa, som efter Planen skulle optages i Museet i Forbindelse med Billeder af Christian den 4de og hans Slægt.

Men dertil kommer, at det ved de allerhøjeste Resolutioner om Museets Oprettelse er fastsat, at der ikke derved maa paadrages Statens Finanser nogen Byrde, og at Museet altsaa foruden Anskaffelser og Vedligeholdelse af Malerier, Skulpturer, Afstøbninger og andre Gjenstande, tillige maa sørge for selve Lokalernes stadige Vedligeholdelse og frem-

tidige Hovedreparationer, ligesom det ogsaa maa lønne den til Museets Ordning og Bevaring samt Forevisning for Publikum ansatte sagkyndige Inspektør og de til hans Assistance antagne Medhjælpere. Fremdeles maa bemærkes, at de til Konge- og Prinsessefløjens Restauration skjænkede Summer kun vilde være tilstrækkelige til Istandsættelsen af de 3 nederste Etager, som ere beregnede paa strax at tages i Brug til Fremstillinger af Fædrelandets Historie indtil Slutningen af vort Aarhundrede, hvorimod den tilsvarende Istandsættelse i samme Stil af begge Fløjenes øverste Etage, hvori de kommende Aarhundreders Begivenheder og Personer skulle fremstilles, foreløbig er udsat, indtil der bliver Brug for de derværende Lokaler.

For nu at sikre hele den for Tiden manglende Restauration af samtlige Lokaler, hvori Museet anbringes, bør dette udrustes saaledes, at det efterhaanden kan afse det fornødne til disse Restaurationsarbejder.

Naar Museet i en ikke for fjærn Fremtid skal opnaa et Indhold, der kan give det den Betydning for det danske Folk, som er tilsigtet, og det derhos skal sørge for de ovenfor nævnte Fornødenheder, vil det ifølge de anstillede Beregninger behøve en Forøgelse i dets faste Indtægt af 25,000 Kroner aarlig, hvilken det ligger mig paa Hjærte allerede nu at sikre det i Haab om at opleve at se de første Frugter deraf.

Det samme Ønske nærer jeg med Hensyn til de andre Retninger af Carlsbergfondets Virksomhed, navnlig om Afdeling B, hvis aarlige Indtægt allerede nu har fundet fuld Anvendelse, og som saaledes kan trænge til en Forøgelse deri, for at have noget tilovers til forefaldende større Foretagender eller til Anvendelse i Retninger, hvori Fondet endnu ikke har havt Anledning til at virke. Hertil antager jeg, at et aarligt Bidrag af 15,000 Kroner vil kunne være tilstrækkeligt.

Hvad Afdeling A, Laboratoriet angaar, synes dette vel for Øjeblikket at have mindre Trang til en forøget Indtægt, selv

om dets Virksomhed fremdeles udvides, hvortil der er al Udsigt; men det bør erindres, at der med den stigende Virksomhed vil følge udvidede eller endog nye Krav til Lokalerne, som de nuværende ikke ville kunne tilfredsstille, og at der derfor itide maa tænkes paa at henlægge saamange „Sparepenge“, at de i den kommende Tid fornødne Bygningsfor-tagender derved kunne iværksættes.

Jeg tror derfor, at det vil være hensigtsmæssigt allerede nu at forøge Carlsberg Laboratoriets aarlige Indtægt med 10,000 Kroner.

I den Hensigt at sætte Carlsbergfondet i Stand til at yde de ovenfor omtalte, forøgede Bidrag til samtlige 3 Afdelinger, har jeg ved et tinglyst Gavebrev af 22de d. M. skjænket til Fondet en Sum af 1,000,000 Kroner med Pant i min Ejendom Carlsberg, hvilken Kapital skal forrentes med 5 pCt. p. a. fra 25de September d. A. at regne.

I Henhold til foranstaaende tillader jeg mig at indstille, at den aarlige Rente af 50,000 Kroner, som ved mit ovennævnte Gavebrev vil tilflyde Carlsbergfondet, maa blive anvendt til de respektive Afdelinger i det Forhold, som maatte finde den ærede Direktions og Videnskabernes Selskabs Billigelse, og at et dermed overensstemmende Tillæg til Statuterne maa blive Hans Majestæt forelagt til Allerhøjeste Approbation.

Det vilde stemme mest med mit Ønske, dersom denne Forelæggelse af Statut-Tillæget for Hs. Majestæt Kongen kunde ske paa Fondets Stiftelsesdag d. 25de September; men da dette næppe vil kunne ske, eftersom dette Andragende fremkommer saa sent, indskrænker jeg mig til at udtale det Haab, at Andragendet kan blive forelagt Videnskabernes Selskab paa den nævnte Dag.

Carlsberg, den 25de August 1881.

Ærbødigst
J. C. Jacobsen.

XX.

Andet Tillæg

til

Statuter for „Carlsberg Fondet“.

Det kgl. danske Videnskabernes Selskab har den 21de Oktober 1881 vedtaget følgende, af Carlsberg Fondets Direktion efter Samraad med Fondets Stifter og i Overensstemmelse med Fondets Statuter § XIV under 25de September 1881 indstillede, nye Tillæg til disse Statuter.

- § XXI. Fondets hidtilværende Kapital af 1,200,000 Kroner er ved Kapitaen, Brygger, Dr. phil. J. C. Jacobsens Gavebrev af 22de August 1881 forøget med 1 Million Kroner, med Pant i Ejendommen „Carlsberg“ næste efter 1,280,000 Kroner, hvilken Kapital forrentes med 5 pCt. aarlig fra 25de September 1881.
- § XXII. De aarlige Renter af den i forrige Paragraf nævnte Kapitalforøgelse af 1 Million Kroner fordeles saaledes, at der tillægges Carlsberg Fondets Afdeling A (Statuterne § II) 10,000 Kroner, dets Afdeling B (smst.) 15,000 Kroner, og det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg 25,000 Kroner, i Eet og Alt til samme Anvendelse og paa samme Maade, som det for Afdelingerne A og B er fastsat ved Statuterne af 25de September 1876, og for Museet ved Tillægsstatuterne af 13de September 1878.

Inden Aar 1900, og derefter hvert femtende Aar, skal Fondets Direktion, efter at have givet Museumsbestyrelsen Lejlighed til at ytre sig, tage under Overvejelse, om den nævnte Fordeling bør bibeholdes eller ændres, hvilket sidste dog kun kan ske paa den i nedenstaaende § XXV forskrevne Maade.

- § XXIII. Det i Statutterne § VII for hvert af Direktionens Medlemmer ansatte Honorar af 400 Kroner forhøjes til det Dobbelte. Honoraret til Direktionens Formand forhøjes til 400 Kroner.
- § XXIV. Af den Indtægt, som ifølge § XXII aarlig tildeles Museet, gives et Tilskud til de ved Museets Statuter § V for sammes Bestyrelse fastsatte Honorarer, saaledes at hvert Medlem af Bestyrelsen oppebærer et samlet aarligt Honorar af 400 Kroner, og Formanden desuden 600 Kroner.
- § XXV. I Paragraferne XXI—XXIV kan ingen Forandring ske uden paa den i Statutterne § XIV forskrevne Maade og med Hans Majestæt Kongens Samtykke.
-

XXI.

Tillægs-Statuter

for

det Nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg Slot.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gjøre vitterligt: at Vi i Henhold til det af Os Elskelig Kapitaen, Brygger, Dr. phil. J. C. Jacobsen under 22de August f. A. til „Carlsberg Fondet“ udfærdigede nye Gavebrev paa en Million Kroner, som under 8de December s. A. er forsynet med Vor Konfirmation, ville have følgende Tillæg fastsatte til de af Os under 7de Oktober 1878 og under 26de November 1880 givne Statuter for det Nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg Slot.

§ 1.

Den aarlige Indtægtsforøgelse af 25,000 Kr., som ifølge bemeldte nye Gavebrev af 22de August f. A. og Carlsberg Fondets under 21de Oktober næstefters vedtagne Tillægs-Statuter, er, fra den 25de September f. A. at regne, sikret Museet i Forbindelse med de samme, i Henhold til Vore Statuter af 7de Oktober 1878 § 1, aarlig tillagte 10,000 Kr., bliver af Bestyrelsen at anvende ikke alene, som hidtil, til Museets Forøgelser, til Forevisning, Renligholdelse af Lokalerne, Løn-

ninger og andre løbende Udgifter, men ogsaa til fremtidig indre Vedligeholdelse, til fortsat Istandsættelse og til Udstyrelse af samtlige de Lokaler paa Frederiksborg Slot, som efterhaanden tages i Brug af Museet, saaledes at der ikke i disse Henseender paaføres Statskassen nogen Udgift.

§ 2.

De i Vore Statuter af 7de Oktober 1878 § 5 for Museets Bestyrelse fastsatte Honorarer af 300 Kr. for hvert af Medlemmerne og desuden af 200 Kr. for Formanden forhøjes saaledes, at hvert Medlem af Bestyrelsen oppebærer et samlet aarligt Honorar af 400 Kr. og Formanden desuden 600 Kr.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 11te Januar 1882.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

E. Skeel.

(Disse Tillægsstatuter stemme med et Udkast, som Museets Bestyrelse havde indstillet til allerhøjeste Approbation.)

XXII.

Protokol

for

Overleveringen af Lokalerne i Konge- og Prinsessefløjen samt Riddersalen og Rosen paa Frederiksborg Slot, til det „Nationalhistoriske Museum“ til dets fremtidige Vedligeholdelse.

I Henhold til Indenrigsministeriets Skrivelse B. 1578 af 5te December 1884 mødte undertegnede Etatsraad, Bygningsinspektør F. Meldahl Dags Dato paa Frederiksborg Slot for paa bemærkede Ministeriums Vegne at overlevere til Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum de ved allerhøjeste Resolutioner af 5te April 1878 og 13de Oktober 1880 bemærkede Museum indrømmede Lokaler i Kongefløjen og Prinsessefløjen samt Riddersalen og Rosen.

Alle de nævnte Lokaler i Slottets Stueetage samt paa 1ste og 2den Sal ere fuldførte i Overensstemmelse med de af Indenrigsministeriet,

- for Riddersalens Vedkommende under 14de November 1874,
16de Oktober 1879, 20de November 1879 og 16de August 1880,
- „Rosens“ Vedkommende under 27de Oktober 1876 og 16de Oktober 1879,
- Kongefløjens Vedkommende under 27de Juni 1877, 21de September 1881, 23de August 1882 og 15de Februar 1884, og
- Prinsessefløjens Vedkommende under 19de Oktober 1880 og 15de Februar 1884

approberede Planer for Restaurationen, medens Lokalerne paa 3die Sal i Konge- og Prinsessefløjen i Henhold til Approbation af 23de Oktober 1883 kun have glat pudsede Vægge og Lofter, Undergulve samt Vinduesplanker, uden al Dekoration, samt uden indre Dørkarme, Dørindfatninger, Fodpaneler og Parketgulve.

Efter at bemældte Lokaler vare besigtigede, bleve disse paa Indenrigsministeriets Vegne overleverede af undertegnede Etatsraad, Bygningsinspektør F. Meldahl til medundertegnede Kammerherre, Museumsdirektør Worsaae og Professor, Dr. phil. E. Holm, som derefter paa det nationalhistoriske Museums Vegne i Henhold til Indenrigsministeriets fornævnte Skrivelse B. 1578 af 5te December 1884 modtog samme til fremtidig Vedligeholdelse saavel som til eventuel Fortsættelse af Restaurationen.

Frederiksborg Slot den 17de December 1884.

F. Meldahl.

J. J. A. Worsaae.

E. Holm.

Som nærværende ved Overleveringen

Hilmar Finsen.

J. C. Jacobsen.

XXIII.

Indenrigsministeren og Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg Slot vedtage herved følgende

Bestemmelser

angaaende

Forholdet mellem Staten og Museet med Hensyn til den fremtidige Vedligeholdelse og Benyttelse af de Museet indrømmede Lokaler i bemældte Slots Kongefløj og Prinsessefløj, samt af Riddersalen sammesteds o. s. v.

1.

Det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg Slot overtager den fremtidige Vedligeholdelse af de samme ifølge allerhøjeste Resolutioner af 5te April 1878 og 13de Oktober 1880 indrømmede Lokaler i Slottets Kongefløj og Prinsessefløj samt Riddersalen sammesteds, saaledes som disse Lokaler ere overleverede Museet ved den d. 17de December 1884 stedfundne Overleveringsforretning i Henhold til den i denne Anledning optagne Protokol. Ligeledes overtager Museet den fortsatte Istandsættelse og Udstyrelse af samtlige Lokaler paa Slottet, som efterhaanden tages i Brug af Museet.

Arbejderne ved Lokalernes Vedligeholdelse og Istandsættelse skulle udføres ved Museumsbestyrelsens Foranstaltning under vedkommende Kongelige Bygningsinspektørs Ledelse.

Hvad de sædvanlige Vedligeholdelsesarbejder angaar, skal der af Bestyrelsen aarlig gennem Bygningsinspektøren forelægges Indenrigsministeriet en Oversigt over de Arbejder, der

i Aarets Løb ville være at udføre, hvorhos der ved Aarets Slutning af Bygningsinspektøren tilstilles Ministeriet en Beretning om de Arbejder, der i Aaret ere bragte til Udførelse. Hvad større Istandsættelsesarbejder og nye Arbejder angaar, vil der derimod for hvert enkelt Tilfælde gennem Bygningsinspektøren være at erhverve Ministeriets Approbation, forinden de paagældende Arbejder bringes til Udførelse ved Bygningsinspektøren. Denne vil derhos aarlig have at forelægge Ministeriet en Beretning om Lokalernes Tilstand.

Den ydre Vedligeholdelse af de paagældende Fløje af Slottet paahviler som hidtil Staten.

2.

Museet overtager Forevisningen af samtlige de under 1. nævnte Lokaler saavel som af Slotskirken.

Museumsbestyrelsen skal i sin Tjeneste have en Inspektør eller anden Funktionær, der skal bo paa Stedet, og som overfor Indenrigsministeriet skal repræsentere Bestyrelsen med Hensyn til Ansaret for Lokalernes Benyttelse og Behandling. Valget af denne Funktionær, hvem det underordnede Personale ved Forevisningen underlægges, vil være at forelægge Indenrigsministeriet til Godkjendelse, ligesom Indberetning til Ministeriet skal ske gennem Slotsforvalteren om Antagelsen og Afskedigelsen af det underordnede Personale. Den nævnte Funktionær skal have Nøglerne til de Museet overleverede Lokaler i Forvaring og maa ikke betro dem til det underordnede Personale, uden i Tilfælde af Forevisning, Rengjøring og Arbejder i Museets Lokaler og selvfølgelig da paa Bestyrelsens eget Ansvar, og maa det underordnede Personale ikke færdes i andre Lokaler end de til Forevisning bestemte, saaledes ikke paa Løfterne, i Taarnene og deslige Steder. Den oftnævnte Funktionær skal, naar han rejser bort, give Slotsforvalteren Meddelelse herom.

Museumsbestyrelsen ordner selv det fornødne med Hensyn

til det daglige Tilsyn med Museet og Forevisningen af samme for Publikum paa de Tider, da Lokalerne ikke benyttes til Festligheder i det Kongelige Hus eller besøges af Hans Majestæt Kongen og det Kongelige Hof. Angaaende den nærmere Ordning af Tilsynet i Kirkens nederste Afdeling, Portnerens Stilling m. v., vil der efter stedfunden Konference med Slotsforvalteren være at træffe nærmere Bestemmelse, hvorpaa Ministeriets Stadfæstelse vil være at erhverve.

Slotsforvalteren har intet med Forevisningen af de Museet overleverede Lokaler at gjøre, ej heller med Forevisningen af Slotskirken. Dog kan han, der selvfølgelig skal være i Besiddelse af Nøgler til samtlige de Museet overladte Lokaler, til enhver Tid have fri Adgang til disse, ligesom der ogsaa forbeholdes ham Ret til som hidtil at være tilstede, naar den Kongelige Familie besér Slottet, og derhos eventuelt til paa egen Haand at aabne Slottet og de deri værende Samlinger for Hans Majestæt Kongen eller Allerhøjstsammes Følge og Hofstat samt de øvrige Kongelige Herskaber, naar ingen af Bestyrelsens Medlemmer eller den ovennævnte Funktionær maatte være tilstede paa Slottet.

For den Museet overdragne Oppebørsel af Indtægterne ved Forevisningen af Kirken og Riddersalen udreder Museet til Staten et Vederlag, der indtil videre bestemmes til 1500 Kr. aarlig, og som foreløbig udbetales til Slotsforvalteren med 1000 Kr. og til Slotsportneren med 500 Kr. aarlig, men om hvis Størrelse, Anvendelse og Udbetalingsmaade Ministeriet forbeholder sig eventuelt at træffe forandret Bestemmelse.

3.

Slottets Brandinspektør — for Tiden Slotsforvalteren — har Ansvaret for, at samtlige Vandledninger og Brandslukningsrekvisiter i det indre Slot holdes i brugbar Stand og i god Orden, samt at der ikke ved disse foraarsages Spild og andre Ulemper til Skade for Museet. Forevisningspersonalet

skal have Tilseende med, at det Museet besøgende Publikum holdes borte fra de i det indre Slot anbragte Vandhaner og Brandslukningsrekvisiter, ligesom det strax til Brandinspektøren har at afgive Melding, naar det ved Brandslukningsapparaterne finder noget at bemærke.

Naar foretages Arbejder i Museet, der kræve Anvendelse af Ild, f. Ex. Lodninger, da kan der til enhver Tid hos Brandinspektøren rekvireres en Kabinetssprøjte med Tilbehør; anses Arbejdet at være forbundet med Brandfare, da skal Brandinspektøren være tilstede med større Apparat.

Lys maa ikke bruges i Hovedslottet; skulde saadant undtagelsesvis være nødvendigt, skal en af Slottets Brandlygter anvendes, og den skal da tændes og slukkes i Portnerboligen. Ved saadan Lejlighed skal altid en Museumsbetjent ledsages af en af Slotsforvaltningens Personale. Enkeltmand maa overhovedet aldrig færdes med Lys i Slottet.

Tobaksrøgning i Slottet eller den indre Slotsgaard er forbudt, hvormed Forevisningspersonalet skal have Tilseende.

Ved Brand i Slottets Nærhed eller paa dets Grund samt i Tordenvejr skal Museets Personale møde paa Slottet.

Brandinspektøren skal til enhver Tid af Museet holdes underrettet om, hvilke Døre i det indre Slot der holdes aabne, og hvilke der holdes aflaaede.

Jærndørene i Slottets Brandmure skulle stedse om Natten holdes lukkede.

4.

Renholdelsen af de Museet ved allerhøjeste Resolutioner af 5te April 1878 og 13de Oktober 1880 indrømmede Lokaler saavel som af „Riddersalen“ paahviler Museet.

Renholdelsen af Kirken paahviler det derimod som hidtil Staten at sørge for.

Snekastningen i den indre Slotsgaard og navnlig Ryddeligholdelsen af de fornødne Adgangsveje til Kirken, Konge- og

Prinsessefløjen paahviler Staten, den øvrige Renholdelse i den indre Slotsgaard derimod Museet.

5.

Slotsforvalteren udøver paa Ministeriets Vegne den samme tilkommende Myndighed med Hensyn til Ordens Overholdelse i den indre Slotsgaard og overhovedet paa Slottets Territorium. Skulde der fra det museumsbesøgende Publikums eller fra anden Side blive begaaet Uordener sammesteds, er Slotsforvaltningens Personale derfor berettiget til at skride ind.

Indenrigsministeriet den 11te April 1885.

Hilmar Finsen.

Jacoby.

Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg Slot,
den 20de Marts 1885.

P. B. V.

J. J. A. Worsaae,
Formand.

XXIV.

Tillæg

til

Fundats for Carlsberg Fondet.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gjøre vitterligt: At eftersom hos Os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begjært Vor allerhøjeste Konfirmation paa et af executores testamenti i afdøde Kapitain, Brygger, Dr. phil. J. C. Jacobsen og efterlevende Hustrus Bo i Overensstemmelse med bemeldte Afdødes Hovedtestamente af 20de Februar 1882 med Kodiceiller af 29de Marts og 23de Oktober 1883 og efter Forhandling med Carlsberg Fondets Direktion under 1ste dennes affattet Tillæg til den under 25de September 1876 oprettede og under 18de Oktober s. A. med allerhøjeste Konfirmation forsynede Fundats for bemældte Fond. saa ville Vi, efter de Os af Vor Justitsminister i den Anledning allerunderdanigst foredragne Omstændigheder, bemældte Tillæg, hvoraf i Vort Justitsministerium er indleveret en ligelydende verificeret Gjenpart, i alle dets Ord, Klausuler og Punkter, saaledes som det derhos findes, allernaadigst have konfirmeret og stadfæstet, saa og hermed konfirmere og stadfæste samme.

Forbydende Alle og Enhver imod det, som foreskrevet staar, Hinder at gjøre.

Givet paa Amalienborg den 12te Oktober 1888.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

J. Nellesmann.

Konfirmation

paa

Tillæg til Fundats for Carlsberg Fondet.

Undertegnede executores testamenti i afdøde Kapitain, Brygger, Dr. phil. J. C. Jacobsen og efterlevende Hustru Laura Jacobsen født Holsts Bo, oprette herved i Forventning af allerhøjeste Konfirmation følgende:

Tillæg

til

Fundats for Carlsberg Fondet

af 25de September 1876.

§ 1.

I Medfør af de af Kapitain, Brygger, Dr. phil. Jacob Christian Jacobsen efterladte testamentariske Dispositioner er Carlsberg Fondet ved Udlægsskjøde af Dags Dato blevet Ejer af „Gamle Carlsberg“ i Valby, Hvidovre Sogn, Kjøbenhavns Amts søndre Birk bestaaende af:

Matr. Nr. 19 c af Hartkorn 2 Tdr. „ Skp. 3 Fdk. $1\frac{3}{4}$ Alb.

— - 20 g - — „ — 5 — „ — $\frac{1}{4}$ —

— - 20 q - — „ — 1 — „ — „ —

— - 20 ab Alliancevei, ikke skyldsats,

— - 19 d & 21 a Hamborgmarken kaldet af Hartkorn

„ Tdr. 3 Skp. „ Fdk. 1 Alb.

og „ — 5 — 1 — $1\frac{1}{2}$ —

samt Carlsbergvej, ikke skyldsats,

med de paa Ejendommen opførte tvende Bryggerier og til samme hørende Inventarier og Besætninger, saavel som alle øvrige Bygninger, Væxthuse, Haver, saa og de i og ved Hovedbygningen anbragte Kunstværker i Marmor, Bronze og Gips.

De af Carlsberg Fondets Stifter under 25de September 1876, 17de April 1878 og 22de August 1881 udstedte Gavebreve, tilsammen til Beløb 2,200,000 Kroner, der vare sikrede ved

Pant i den Carlsberg Fondet nu udlagte Ejendom, ere som Følge af Pantets Overdragelse til Fondet kvitterede til Udslettelse af Pantebogen.

Paa den udlagte Ejendom hviler ved Overdragelsen og er overtaget af Carlsberg Fondet en ved Skadesløsbrev til Carlsberg Pensionsfond med 1ste Prioritets Panteret sikret Gjæld til denne Kasse, stor 80,000 Kroner.

Til Indfrielse af den paa Ejendommen iøvrigt hvilende Gjæld af 700,000 Kroner, til at fyldestgjøre Kapitain J. C. Jacobsens og hans efterlevende Hustrus Bo for det Vederlag af 1,150,000 Kroner, som ifølge de testamentariske Bestemmelser skal ydes af Carlsberg Fondet, til at afholde de med Udlæget og Overtagelsen forbundne Omkostninger samt til Driftskapital har Carlsberg Fondet optaget et Prioritetslaan i Ejendommen, stort 2,200,000 Kroner, for hvilket dets Obligation tinglyses samtidig med Udlægsskjødet.

§ 2.

Ejendommen maa aldrig sælges eller formindskes ved Afhændelse eller Afstaaelse af nogen Del af samme, og paa Ejendommen hviler og skal stedse hvile den Servitut, at ingen Del af samme maa benyttes til Forlystelsesanlæg eller Beværtning.

Salgsforbudet og de ovennævnte Servituter gjælde dog ikke med Hensyn til Matr. Nr. 20 q og for Matr. Nr. 19 d og 21 a.

§ 3.

Benyttelsen af Gamle Carlsbergs Hovedbygning med Ud-huse, Væxthuse, Løvgang og Have samt de deri anbragte, Fondet skænkede Kunstværker, tilkommer Enkefru Laura Jacobsen, født Holst, hendes Livstid og efter hendes Død Sønnen Brygger Carl Jacobsen og Hustru for Livstid.

Efter deres Død eller naar de selv opgive Benyttelsen, overtager Carlsberg Fondet selv de nævnte Dele af Ejendommen til Anvendelse paa følgende Maade:

- a. Disse Dele af Ejendommen skulle stedse holdes i god og smuk Stand for Fondets Regning, og de deri anbragte, Fondet skjenkede Kunstværker, skulle omhyggelig bevares.
- b. Hovedbygningen med det ovenfor nævnte Tilbehør maa ikke udlejes, men skal overdrages som Fribolig paa Livstid til en ved sin Virksomhed i Videnskab, Literatur, Kunst, eller paa anden Maade af Samfundet fortjent Mand eller Kvinde, der vælges med absolut Majoritet af Videnskabernes Selskab paa Indstilling af Carlsberg Fondets Direktion.

Forsaavidt den, til hvem denne Fribolig overdrages, savner Midler til at bestride de med Benyttelsen forbundne Udgifter, skal Fondet bevilge et tilstrækkeligt Tilskud dertil, som dog med den paagjældendes øvrige Indtægt ikke bør overstige den højeste Gage for Statens Embedsmænd.

Med Benyttelsen af Friboligen følger Ret til Vand- og Gasforsyning fra Bryggeriernes Ledninger paa Bryggeriernes Bekostning, hvorimod Gassen betales af Brugeren. Endvidere forsyner Bryggerierne uden Vederlag Væxthusene med Damp til Opvarmning.

§ 4.

Ved Bryggeriernes Drift skal det være det stadige Formaål uden Hensyn til øjeblikkelig Fordel at udvikle Fabrikationen til den størst mulige Fuldkommenhed, saaledes at disse Bryggerier og deres Produkt altid kunne staa som et Mønster og ved deres Exempel virke til, at Ølbrygningen heri Landet holdes paa et højt og hæderligt Standpunkt. Bryggerierne skulle ogsaa ved ivrig Samvirken med Laboratoriet bidrage til, at dette paa bedste Maade kan løse sin Opgave. Bryggerierne skulle derfor drives for Fondets Regning af en dygtig og med fornøden Selvstændighed stillet Driftsbestyrer, i hvert Fald saalænge Kontrakten med den af Kapitaen Jacobsen antagne Driftsbestyrer gjælder, det er til 1ste Oktober 1891 og

fremdeles saalænge Produktionen har udgjort mindst 75,000 Tdr. om Aaret, beregnet efter Gjennemsnit af de sidste 3 Aar. Dersom Produktionen synker under nysnævnte Størrelse, skal det bero paa Fondets Direktion, om Driften skal fortsættes for Fondets Regning eller om Bryggerierne skulle overdrages i Forpagtning til en dygtig praktisk Brygger. De tvende paa Ejendommen indrettede Bryggerier skulle stedse drives i Forening, og Driften af dem maa aldrig forenes med Driften af noget andet Bryggeri.

Fondet har Ret til i alle Driftsanliggender at benytte det af Kapitaen J. C. Jacobsen førte Firma og de af ham indregistrerede Varemærker.

§ 5.

Af Bryggeriernes aarlige Driftsoverskud afskrives forlods 50,000 Kr., som overføres til **Fornyelseskonto**, af hvilke de periodisk forefaldne Forandringer af Bygninger og Fornyelser og Forøgelser af Bygninger, Maskiner og Inventarier afholdes. Stiger denne Kontos Beholdning over 500,000 Kr., standses Oplægningen indtil videre; men den gjenoptages, naar en Del af Beholdningen er forbrugt, og vedbliver, indtil denne atter har naaet 500,000 Kr.

§ 6.

Af Ejendommens aarlige Nettooverskud, (efter Afskrivning til Fornyelseskontoen og efter Fradrag af Renterne af Prioritetsgjælden) udredes til Carlsberg Fondets 3 Afdelinger aarlig 110,000 Kr., som fordeles i Henhold til Statutterne. Resten af Nettooverskudet henlægges til Dannelsen af et **Grundfond**, som skal bringes op til mindst Tre Millioner Kroner.

§ 7.

Af dette Grundfond anbringes den til Overtagelsen af Ejendommene og af Bryggeriernes Varebeholdninger m. m. samt til Kassebeholdning for Driften fornødne Sum i Bryggeriernes **Driftskapital**, af hvilken Bryggerierne som Driftsudgift

svarer 4 pCt. p. a. i Rente. Iøvrigt frugtbargjøres Grundfondet efter Reglerne for Anbringelse af Umyndiges Midler eller i Kongelige eller andre ligesaa sikre Obligationer.

Grundfondets Kapital maa ingensinde angribes, og dets aarlige Renter skulle lægges til Kapitalen. Dog kan en Del af Renten anvendes til at bestride Udgifterne til Vedligeholdelse af Hovedbygningen med Tilbehør, naar den bliver Fribolig (jfr. § 3) og til det i samme Paragraf ommeldte Tilskud til den, som benytter denne Fribolig, samt til Kvæsturudgifter.

§ 8.

Naar Grundfondet har naaet Tre Millioner Kroner, kan Henlæggelsen til dette Fond ophøre; men det overlades til Direktionen at afgjøre, om Fondet yderligere skal forøges ved fortsat Henlægning i Overensstemmelse med §§ 6 og 7, og da indtil hvilket Maximum. Naar dette Maximum er naaet, anvendes hele den samlede Nettoindtægt med Fradrag af Renter og eventuelt Afdrag paa Prioritetsgjælden, paa følgende Maade:

- a. Til Administrationsudgifter, de i Statutterne fastsatte Honorarer samt Lønninger til Kvæstor og Kasserer og til en Sekretær til Direktionens Assistance, samt Kontorhold, Budtjeneste og andre nødvendige Administrationsudgifter.
- b. Efter Fradrag af Administrationsudgifterne udredes forlods de i § 6 bestemte Tilskud til de tre Afdelinger, og af Resten henlægges 25 pCt. til et **Reservefond** og 75 pCt. anvendes paa statutmæssig Maade til Fordeling mellem Afdelingerne.

§ 9.

Af Reservefondet udredes:

- a. Udgiften til Vedligeholdelse af Friboligen og Tilskud til den, som benytter denne Bolig.
- b. Udgiften til større Forandringer, som i Tidernes Løb kunne behøves ved Bryggeriernes Bygninger og Inventarier og det hele øvrige Anlæg.

- c. Andre større uforudseelige Udgifter under Carlsberg Fondets 3 Afdelinger, som ikke kunne afholdes af disses Sparepenge (Statuternes § IV), t. Ex. Udvidelse eller Nybygning af Laboratoriet og af dets Funktionærers Beboelseslejligheder, Vedligeholdelse og Forbedring af Museets Lokaler paa Frederiksborg Slot, og hvad dermed staar i Forbindelse og deslige.
- d. Hvad der ikke paa disse Maader forbruges, skal oplægges og frugtbares.

Naar Reservefondet er voxet til en Million Kroner, skal denne Størrelse vedligeholdes uformindsket, og de til dets Dannelse anvendte 25 pCt. af den samlede Indtægt kunne da fordeles til yderligere Forøgelse af Virksomheden under de tre Afdelinger A. B og C, hvorimod Reservefondets Renter anvendes til de nysnævnte Udgifter under a, b og c og det Overskydende oplægges som en rentebærende Kassebeholdning til Anvendelse efter Omstændighederne i en eller flere af de tre i Statuterne angivne Retninger.

§ 10.

Til at føre Tilsyn med og bestyre Ejendommene med Undtagelse af Bryggerierne med Tilbehør, der skal have sin selvstændige Driftsbestyrer — samt til at varetage Regnskabs- og Kassevæsenet ansættes en **Kvæstor**, som udnævnes af Fondets Direktion, der udfærdiger Instrux for hans Virksomhed.

Gamle Carlsberg, den 1ste Oktober 1888.

Executores testamenti i afdøde Kapitaen, Brygger, Dr. phil. J. C. Jacobsen og efterlevende Hustru Laura Jacobsen født Holsts Fællesbo.

A. Klubien.

H. Kayser.

Th. Lind.

XXV.

Tredje Tillæg

til

Statuter for Carlsberg Fondet.

Hans Majestæt Kongen har under 3dje Januar 1889 allerhøjest stadfæstet nedenstaaende, af det Kgl. Danske Viden-
skabernes Selskab den 23de November 1888 vedtagne

Tredje Tillæg til Statuter for „Carlsberg Fondet“,

hvilket Fondets Direktion i Medfør af det under 1ste Oktober 1888 oprettede og 12te næstefter allerhøjest konfirmerede Tillæg til Carlsberg Fondets Fundats af 25de September 1876 og i Overensstemmelse med Statuternes § XIV under 31te Oktober 1888 havde indstillet til Selskabet.

- § XXVI. Istedetfor Fondets hidtilværende Kapital af 2,200,000 Kroner træder fra 1ste Oktober d. A. at regne den Fondet i Medfør af Kapitain, Brygger, Dr. phil. J. C. Jacobsens testamentariske Dispositioner og Udlægsskjøde af nævnte Dato tilhørende Ejendom „Gamle Carlsberg“, Mtr. Nr. 19 c, 19 d, 20 g, 20 q, 20 ab samt 21 a i Valby med de paa Ejendommen værende tvende Bryggerier, alle øvrige Bygninger, Væxthuse og Haver samt de tvende Bryggeriers Inventarier og Hestebesætning. Ejendommen er behæftet med 80,000 Kroner til Carlsbergs Pensions-

kasse og med et af Fondets Direktion i Anledning af Overtagelsen optaget Prioritetslaan, stort 2,200,000 Kroner, der ifølge den udstedte Obligation forrentes med 4 pCt. p. a. og afdrages med 100,000 Kroner aarlig.

Fondet har endvidere for en Sum af 1,069,850 Kroner overtaget samtlige paa Bryggerierne værende Beholdninger, og for den Sum udstedt Obligation, der afbetales senest i Løbet af 10 Aar.

- § XXVII. Hovedbygningen paa Gamle Carlsberg med Udhuse, Væxthuse og Have, skal, naar den Benyttelse, der er tillagt Stifterens Familie, ophører, overdrages som Fribolig paa Livstid til en ved sin Virksomhed i Videnskab, Literatur, Kunst eller paa anden Maade af Samfundet fortjent Mand eller Kvinde, der vælges med absolut Majoritet af Videnskabernes Selskab paa Indstilling af Carlsberg Fondets Direktion.

Vedligeholdelsen af Bygninger og Have paa-hviler Fondet. Forsaavidt den, til hvem Friboligen overdrages, savner Midler til at bestride de med Benyttelsen forbundne Udgifter, skal Fondet bevilge et tilstrækkeligt Tilskud dertil, som dog med den Paagjældendes øvrige Indtægt ikke bør overstige den højeste Gage for Statens Embedsmænd.

- § XXVIII. Af Nettooverskudet af Bryggeriet udredes til Carlsberg Fondets 3 Afdelinger foreløbig aarlig 110,000 Kroner, som fordeles til Fondets forskellige Formaal i Henhold til de gjældende Statutbestemmelser.

Resten af Overskudet oplægges og anvendes overensstemmende med det under 1ste Oktober 1888 oprettede og under 12te s. M. allerhøjest konfirmede Tillæg til Fundatsen af 25de September 1876.

§ XXIX. Til at føre Tilsyn med og bestyre Ejendommen — med Undtagelse af Bryggerierne med Tilbehør, der, saalænge de drives for Fondets Regning, skulle have en selvstændig Driftsbestyrer — samt til at besørge Fondets Regnskabs- og Kassevæsen ansætter Direktionen en Kvæstor, der antager fornøden Medhjælp efter Direktionens Bestemmelse. Kvæstor reviderer tillige Bryggeriernes Driftsregnskab og øvrige Regnskaber.

Til at revidere Kvæstors Regnskaber samt efterrevidere Bryggeriregnskaberne udnævner Direktionen to af sine Medlemmer, for hvem den fornødne Medhjælp stilles til Raadighed.

Decision gives af den samlede Direktion.

§ XXX. Det ved 2det Statuttillæg § XXIII for hvert af Direktionens Medlemmer fastsatte Honorar forhøjes fra 800 Kroner til 1200 Kroner, Honoraret til Direktionens Formand ligeledes fra 400 Kroner til 1800 Kroner, og det i Statuternes § VII bestemte Honorar til Laboratoriebestyrelsens Formand forhøjes fra 200 Kroner til 500 Kroner, — alt fra 25de September 1888 at regne.

Fra samme Tid tillægges der de Tilforordnede i det nationalhistoriske Museums Bestyrelse et Honorar af 400 Kroner aarlig for hver.

§ XXXI. I §§ XXVI—XXX kan ingen Forandring ske uden paa den i Statuternes § XIV foreskrevne Maade og med Hans Majestæt Kongens Samtykke.

INDHOLDSFORTEGNELSE.

Nr.	Side
I. Fundats- og Gavebrev af 25de September 1875	1.
II. Skrivelse af 25de September 1876 fra Brygger J. C. Jacobsen til Præsidenten for Videnskabernes Selskab	5.
III. Skrivelse fra samme af 25de September 1876 til Videnskabernes Selskab	6.
IV. Statuter for „Carlsberg Fondet“ (25. September 1876)	10.
V. Skrivelse af 29de September 1876 fra Videnskabernes Selskab til Hr. Kapitain, Brygger J. C. Jacobsen	19.
VI. Skrivelse af 19de April 1877 fra Brygger J. C. Jacobsen til Komiteen for Gjenopførelsen af Frederiksborg Slot	20.
VII. Skrivelse til Indenrigsministeriet fra Komiteen for Gjenop- førelsen af Frederiksborg Slot af 15de Maj 1877	24.
VIII. Meddelelse fra Indenrigsministeriet af 27de Juni 1877 til Komiteen for Frederiksborg Slots Gjenopførelse	28.
IX. Skrivelse til Carlsberg Fondets Direktion af 1ste Januar 1878 fra Brygger J. C. Jacobsen	29.
X. Skrivelse af 30te Marts 1878 fra Videnskabernes Selskab til Hr. Kapitain, Brygger J. C. Jacobsen	32.
XI. Reskript om Oprettelsen af et nationalhistorisk Museum paa Frederiksborg af 5te April 1878	33.
XII. Andet Gavebrev af 17de April 1878	35.
XIII. Første Tillæg til Statuter for „Carlsberg Fondet“ (13. Septbr. 1878)	37.
XIV. Statuter for det ved allerhøjeste Reskript af 5te April 1878 allernaadigst oprettede Nationalhistoriske Museum i Konge- fløjen paa Frederiksborg (7. Oktbr. 1878)	39.

Nr.	Side
XV. Skrivelse fra Brygger J. C. Jacobsen til Direktionen for Carlsberg Fondet d. 27de Januar 1879	43.
XVI. Skrivelse af 31te August 1880 fra samme til Komiteen for Frederiksborg Slots Gjenopførelse	44.
XVII. Tillæg til de ved allerhøjeste Resolution af 7de Oktober 1878 udfærdigede Statuter for det ved Reskript af 5te April s. A. allernaadigst oprettede Nationalhistoriske Museum i Kongefløjen paa Frederiksborg Slot (26. Novb. 1880)	45.
XVIII. Tredje Gavebrev (af 22de August 1881)	47.
XIX. Skrivelse af 25de August 1881 fra Brygger J. C. Jacobsen til Carlsbergfondets Direktion	49.
XX. Andet Tillæg til Statuter for Carlsberg Fondet (21. Oktb. 1881)	52.
XXI. Tillægs-Statuter for det Nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg Slot (11. Januar 1882)	54.
XXII. Protokol for Overleveringen af Lokalerne i Konge- og Prinsessefløjen samt Riddersalen og Rosen paa Frederiksborg Slot til det „Nationalhistoriske Museum“ til dettes fremtidige Vedligeholdelse (17. Decbr. 1884)	56.
XXIII. Bestemmelser angaaende Forholdet mellem Staten og Museet med Hensyn til den fremtidige Vedligeholdelse og Benyttelse af de Museet indrømmede Lokaler i bemeldte Slots Kongefløj og Prinsessefløj samt af Riddersalen sammesteds o. s. v.	58.
XXIV. Tillæg til Fundats for Carlsberg Fondet (1. Oktbr. 1888)	63.
XXV. Tredje Tillæg til Statuter for Carlsberg Fondet (23. Novb. 1888)	70.

